

GENERATIONSSKIFTE

Lovændring i BAL

Studienummer: 20192374

Forfatter: Frederik Frost Kötter

Vejleder: Jonas Grud Henriksen

5. maj 2021

Aalborg Universitet
HD 2. del – Regnskab og Økonomistyring

Indhold

Abstract	3
Forkortelser anvendt i opgaven	4
Indledning og problemstilling	5
Problemformulering.....	6
Afgrænsning	7
Metodeafsnit.....	9
Kildekritik	10
Generationsskifte.....	11
Successionsprincippet	13
Beregning af passivpost.....	14
Værdiansættelse	17
Værdiansættelsescirkulærer.....	18
Værdiansættelse af fast ejendom	19
Værdiansættelse øvrige aktiver og passiver.....	21
Værdiansættelse goodwill.....	22
Værdiansættelse aktier og anparter	24
Værdiansættelsesvejledningen 2009 fra Skattestyrelsen.....	25
Succession - erhvervsmæssig virksomhed	26
Betingelser for skattemæssig succession.....	27
Aktiver der kan succederes i.....	28
Fast ejendom, erhvervsvirksomhed	29
Succession i virksomhedsskatteordningen	31
Skattemæssige konsekvenser for erhverver og overdrager	33
Succession aktier	35
Betingelser for skattemæssig succession – aktier.....	35
Pengetanksreglen.....	36

Indtægts- og aktivkriteriet.....	37
Koncernforhold.....	38
Mulighed for omgåelse af pengetanksreglen	39
Sammenspillene og forskellene mellem KSL § 33 C og ABL § 34.....	40
Skattemæssige konsekvenser for erhverver og overdrager	41
Finansiering.....	42
Gave ved overdragelse.....	42
Ændring i boafgiftsloven – tilbagerulning af den nedsatte gaveafgift.....	44
Ændring i boafgiftsloven – ny henstandsordning	46
Praktisk betydning af ændringerne i boafgiftsloven	46
Konklusion	51
Perspektivering.....	53
Litteraturliste	56
Bøger.....	56
Den juridiske vejledning	56
Cirkulærer	57
Domme, Bindende svar og Styresignaler fra Skattestyrelsen.....	57
Lovforslag/lovændringer.....	58
Artikler.....	58
Internetkilder.....	58
Bilag 1 – formel til kapitaliseringsfaktor	60
Bilag 2 – eliminering ved datterselskabsaktier	61

Abstract

There are many ways to make a generational change when handing over a business. This thesis will be about generational change according to succession rules. Generational change with succession is a relatively broad subject that affects many annually.

In 2019 the gift tax was increased. This increase has had a partial impact on the process of generational change. One could argue that this might have made generational change more difficult to implement in family-owned businesses. As well as in the political world the increase of the gift tax has been a subject of discussion.

Due to the fact that the increase has had impact on different parts of our society, this thesis strives to answer the following problem statement:

What liquidity differences occur in the implementation of generational change with the succession rules in relation to law no. 1589 of 27/12/2019, in the case of a personally owned company or a company which is to be transferred by succession? Furthermore, it is desired to investigate how law no. 1589 27/12/2019 will affect the implementation of a generational change in relation to the succession rules.

Before the problem statement can be answered, a theoretical review of the execution of a generational change with succession has been made. This review is made with the purpose of providing the reader with an understanding of the complexity and the underlying practice of a generational change.

In order to answer the problem statement, the thesis primarily depends on legal sources, examination of the bill and finally a comparative analysis of the law before and after the amendment.

Forkortelser anvendt i opgaven

ABL	=	Aktieavancebeskatningsloven
KSL	=	Kildeskatteloven
AL	=	Afskrivningsloven
BAL	=	Boafgiftsloven
KGL	=	Kursgevinstloven
DBSL	=	Dødsboskatteloven
SL	=	Statsskatteloven
VSL	=	Virksomhedsskatteloven
TfS	=	Tidsskrift for skatter og afgifter
TSS	=	Told- og skattestyrelsen
SKM	=	Skatteministeriets meddelelser
LR	=	Ligningsrådet

Indledning og problemstilling

En virksomhed kan enten drives som en personlig drevet virksomhed eller som et selskab. Fælles, for begge måder at drive virksomhed på, er, at der er forskellige muligheder at foretage et generationsskifte på.

Når der foretages et generationsskifte og dermed en virksomhedsoverdragelse, vil det være forbundet med skattemæssige konsekvenser for såvel modtager som overdrager. Som udgangspunkt vil en virksomhedsoverdragelse udløse avancebeskatning - enten efter ABL, hvis det er et selskab eller efter KSL, hvis det er en personlig drevet virksomhed. For at undgå avancebeskatningen ved et generationsskifte findes der successionsmuligheder, hvilket betyder, at der ikke udløses realisation, og beskatningen derfor udskydes.

Hovedformålet med succession er, at beskatningstidspunktet udskydes til det tidspunkt, hvor erhververen realiserer aktiverne. Erhververen af virksomheden/aktierne slipper dog ikke for at skulle finansiere virksomhedsoverdragelsen, og dette kan ske enten via kontantafregning, lån (gældsbevilling til overdrageren) eller via en gave fra overdrageren. Netop muligheden med at give en gave har været flittigt debatteret i Folketinget. I finansloven fra 2016 blev det vedtaget af regeringen (Venstre) og støttepartierne DF, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti, at bo- og gaveafgiften ved overdragelse af en erhvervsvirksomhed til et nært familiemedlem mv. skulle trinvis nedsættes fra tidligere 15 % til 5 % i 2020.¹ Således var der fra Folketinget lagt op til en økonomisk lettere proces, når der skulle foretages generationsskifte.

D. 20. november 2019 fremsendte den nuværende skatteminister, Morten Bødskov, imidlertid et forslag om, at den netop besluttede nedsættelse af gaveafgiften skulle tilbagerulles, og at bo- og arveafgiften derfor skulle tilbagebringes på 15 %.²

Forslaget er vedtaget ved lov nr. 1589 af 27/12/2019 og består udover ændringen i gaveafgiften, som tilbagerulles til de 15 % bl.a. af, at der kan ske henstand med betalingen af bo- og arveafgiften i op til 30 år ved virksomhedsoverdragelser m.v.³

---

¹ <https://fm.dk/media/14076/38f116a.pdf>

² https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/176/20191_176_som_fremsat.htm

³ <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2019/1589>

Regeringen forklarer årsagen til lovforslaget med, at der var givet for stor skattelettelse for nogle ”af de mest velhavende danskere”. Det beskrives i lovforslaget, at en tilbagerulning af den nedsættende gaveafgift ikke vil føre til reduceret vækst eller beskæftigelse, men derimod sikre en mere hensigtsmæssig investerings- og erhvervsstruktur. Dette vil jf. regeringen sikre, at skattesystemet i mindst mulig grad påvirker valget ift., hvorvidt en virksomhed skal overdrages til eksterne købere eller generationsskiftes indenfor familien.

Derudover beskrives det i lovforslaget, at indførelsen af en udvidet henstandsperiode på 30 år vil sikre, at der ikke opstår likviditetsproblemer i forbindelse med afregning af gaveafgiften.⁴

Problemformulering

Ovenstående giver anledning til at sætte spørgsmålstejn ved, hvorvidt likviditeten påvirkes mere eller mindre ved implementeringen af lovændringen, når der skal foretages et generationsskifte. Det giver ligeledes anledning til spørgsmålet, om ændringen i BAL reelt vil påvirke fremtidige generationsskifter ift. successionsreglerne.

På baggrund heraf udformes følgende problemformulering:

”Hvilke likviditetsmæssige forskelle vil efter lovændringen i BAL ved lov nr. 1589 af 27/12/2019 fremkomme ved udførelsen af et generationsskifte med successionsreglerne, når der er tale om en overdragelse af en personlig drevet virksomhed eller et selskab?

Endvidere ønskes det undersøgt, hvordan lov nr. 1589 27/12/2019 vil påvirke gennemførelsen af et generationsskifte ift. successionsreglerne.”

---

⁴ https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/176/20191_176_som_fremsat.htm

Afgrænsning

Hovedopgaven vil afgrænse sig til generationsskifte i levende live, og der afgrænses sig således fra at gå i dybden med generationsskifter ved død. Årsagen til afgrænsningen herfra skyldtes, at hovedopgavens primære problemstilling er, hvordan lov nr. 1589 som er en ændring af boafgiftsloven og en forhøjelse af gaveafgiften, vil påvirke generationsskifteprocessen i henholdsvis en personlig ejet virksomhed og et selskab. Da generationsskifter af dødsboer ikke forudsætter samme planlægningsmuligheder som et generationsskifte i levende live, samtidig med at mulighederne for at konstruere et generationsskifte på i levende live er større, vil hovedopgaven ikke behandle generationsskifter af dødsboer efter DBSL.

Hovedopgaven afgrænser sig derudover til kun at gå i dybden med personer, som findes indenfor personkredsen i BAL § 23 A, idet personerne oplistet heri, er den personkreds, som kan modtage gaver med en nedsat gaveafgift, og dermed er den primære målgruppe for problemformuleringen.⁵

Generationskifter til nære medarbejdere vil ligeledes ikke behandles i opgaven.

I lighed med ovenstående begrundelse afgrænser opgaven sig også fra generationsskifte mellem ægtefæller og dermed om reglerne som fremgår i KSL §§ 26 A og 26 B.

Der vil også afgrænses fra generationsskifte ved almindelig overdragelse, da en almindelig overdragelse som udgangspunkt blot vil udløse almindelig avancebeskatning efter AL § 45, hvis det er en personlig drevet virksomhed som afstås. Og såfremt det er aktier, der afstås, vil avancebeskatningen udløse beskatning efter ABL § 6, som behandler avanceopgørelsen. Årsagen til denne afgrænsning skyldtes, at en ”almindelig” virksomhedsoverdragelse hovedsageligt kun foregår ved eksterne overdragelser, hvor det ikke er muligt at anvende successionsmulighederne. Derudover vil det som udgangspunkt i en ekstern overdragelse være en forholdsvist ”simpel” avanceberegning, og de skattemæssige konsekvenser vil være kendte i forvejen.

---

⁵<https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2015/47>

I forbindelse med beskrivelsen af værdiansættelse af ejendomme ved overdragelse mellem to ikke uafhængige parter, afgrænses der sig fra at kommentere på det nye vurderingssystem, som først implementeres i sommeren 2021.⁶

Hovedopgaven vil ligeledes afgrænse sig fra A/B modellen, da hovedemnet i opgaven er succession, hvorind A/B modellen ikke indfælder i.

Hovedopgaven er en teoretisk gennemgang af retskilder samt praksis omkring udførelsen af et generationsskifte med succession. Der tages derfor ikke udgangspunkt i en decideret case, da ingen generationsskifter er ens, og hvert generationsskifte kan gennemføres med en ganske høj grad af individuel tilpasning.⁷

Det vurderes derfor ikke at have relevans for besvarelse af hovedopgavens problemformulering, hvordan et generationsskifte evt. vil skulle gennemføres, idet der i problemformuleringen ønskes et mere overordnet svar på problematikken samt udførelsen.

I forbindelse med generationsskifter vil det ofte være hensigtsmæssigt at foretage omstruktureringer på den ene eller anden måde.⁸ Omstruktureringer er et stort emne, og hovedopgaven vil derfor ikke særskilt behandle de forskellige omstruktureringsmetoder, som der foreligger ved et generationsskifte. Omstruktureringer vil kun blive medtaget, når det findes nødvendigt for hovedopgavens relevans.

---

⁶ <https://www.vurdst.dk/ejendomsvurderinger/de-nye-ejendomsvurderinger/>

⁷ Pedersen, Kim, Generationsskifte og strukturering – en håndbog for ejerledere, 2017 (s. 17)

⁸ Bille, Karlskov Jane m.fl., Omstrukturering – skatteregler i praksis, 3. udgave, Karnov Group, 2019 (s. 169)

Metodeafsnit

Hovedopgaven vil primært være udarbejdet ved den brug af den juridiske metode (retsdogmatisk metode), da problemformuleringen vil besvares via lovgivningen omkring de skatteretlige problemstillinger, som ønskes behandlet i hovedopgaven.

Den juridiske metode vil anvendes, da hovedopgaven tager udgangspunkt i, at der principielt kun er en metode, når der er tale om retskilder.

For fortolkning samt at få et mere nuanceret syn på baggrunden for vedtagelse af lov nr. 1589 af 27/12/2019, anvendes forarbejdningerne udgivet af Skatteministeriet i forbindelse med, at lovforslaget blev fremlagt.

Der vil i hovedopgaven ligeledes inkluderes deskriptive afsnit, hvor de gældende regler omkring udførelsen af et generationsskifte bliver gennemgået, forklaret og fortolket.

Hovedopgaven vil således i særlig grad være en teoretisk gennemgang, hvor retskilder gennemgås og fortolkes. Der vil i opgaven ligeledes skelnes til praksis, hvor domme og styresignaler vil inddrages til hjælp med fortolkning af retskilderne.

Der er udarbejdet enkelte mindre taleksempler i opgaven, som udelukkende anvendes for at give en bedre illustration af de beskrevne regler, og hvilke mulige konsekvenser der foreligger ved reglerne. Taleksemplerne er fiktive.

Kildekritik

Det er som udgangspunkt svært at stille sig kritisk overfor retskilder samt vejledninger fra Skat-testyrelsen og Skatteministeriet. Det gælder dog, som ved andre retskilder, at de i nogle tilfælde kan fortolkes forskelligt. I og med retskilder kan opfattes og fortolkes på forskellige måder, vil der som supplement til de enkelte retskilder indhentes domme, styresignaler og vejledninger i de tilfælde, hvor der kan opstå tvetydigheder.

Ved gennemgangen af værdiansættelsesmetoderne kan det som udgangspunkt være svært at finde en klar afgrænsning ift., hvornår de enkelte værdiansættelsesprincipper jf. værdiansættelses-cirkulærerne samt den juridiske vejledning skal finde anvendelse. Da der ikke ligger et fast lovgrundlag for, hvornår og hvilke værdiansættelsesmetoder, som skal bruges i praksis, er der i stedet skelnet til lære- og litteraturbøger for kommentarer til, hvornår de enkelte cirkulærer skal finde anvendelse. Cirkulærerne er efterhånden af ældre karakter, og derfor vil det i mange tilfælde ikke være retvisende at anvende cirkulærerne som beregningsmetode.

Generationsskifte

Da hovedopgavens primære emne er generationsskifte ift. det skatteretlige, vil der i nedenstående afsnit komme en kort beskrivelse af dels generationsskiftebegrebet, og dels hvordan et generationsskifte udføres.

En definition af det skattemæssige generationsskiftebegreb er overordnet set, at der sker en virksomhedsoverdragelse til familiemedlemmer eller medarbejdere. Virksomhedsoverdragelser til andre end disse personer er ikke at anse som et generationsskifte.⁹

Et generationsskifte kan foretages hvad enten, at der er tale om en personlig drevet virksomhed eller et selskab. Generationsskifter er sjældent ens, og der er således generelt mange faktorer, som spiller ind i processen ved at foretage et generationsskifte. Der er ligeledes flere forskellige muligheder for at konstruere et generationsskifte ift., hvad der findes mest attraktivt såvel skattemæssigt som familiemæssigt.

For at opnå den bedst mulige proces, vil der skulle foretages nogle indledende overvejelser hos overdrager og modtager. Første skridt mod et generationsskifte er at definere modtageren, og hvorvidt virksomheden skal overdrages til familie eller medarbejder. Efterfølgende vil virksomheden/kapitalandelene skulle værdiansættes. Når virksomheden/kapitalandelene er værdiansat, vil det skulle besluttes, hvorvidt generationsskiftet skal udføres med succession eller ej. Dernæst kommer finansieringen, hvor det skal fastlægges, hvordan overdragelsen skal finansieres, hvilket enten kan ske via kontant afregning, lån, gave eller alternativt ved en A/B model.

Når finansieringen er på plads, vil generationsskiftet kunne afsluttes ved udarbejdelse af alle dokumenterne vedrørende selve overdragelsen (værdiansættelsesberegning, overdragelsesaftale mv.) og generationsskiftet kan derefter gennemføres.

---

⁹ <https://www.skm.dk/aktuelt/publikationer/rapporter/generationsskiftet-i-erhvervslivet-betaenkning-nr-1374-august-1999/kapitel-9-generationsskiftemodeller/>

Ovenstående var en meget overordnet og ikke detaljeret gennemgang af processen omkring at foretage et generationsskifte. I de kommende afsnit vil der foretages en mere detaljeret gennemgang af udførelsen af et generationsskifte, hvor områder som vurderes at have særlig relevans ift. hovedopgavens problemformulering, vil gennemgås dybere.

Successionsprincippet

Hovedopgavens primære område inden for generationsskifter er successionsprincippet, og derfor vil selve successionsbegrebet kort forklares i følgende afsnit.

I bogen *Lærebog om indkomstskat 2019* forklares succession med følgende: ”Ved afståelse med succession udløser realisation ikke de sædvanlige skattemæssige virkninger. Beskatningstidspunktet udskydes til det tidspunkt hvor erhververen realiserer aktiverne.”¹⁰

Hovedformålet med succession er altså at udskyde avancebeskatningen hos overdrager, mens erhververen vil indtræde i overdragerens skattemæssige stilling ift. at indtræde i de skattemæssige anskaffelses- og akkumulerede afskrivningssummer. Der ønskes altså med adgangen til succession at skabe skattemæssigt neutralitet mellem generationsskifter.

Da erhververen indtræder i overdragerens skattemæssige stilling, vil erhververen typisk have et lavere afskrivningsgrundlag, end hvis overdragelsen var sket uden succession. Erhververen vil derfor ved afståelse af de modtagende aktiver blive beskattet af genvundne afskrivninger, som erhververen selv har opnået, samt de genvundne afskrivninger, som er opstået i overdragerens ejertid.

Som beskrevet i Skatteministeriets beskrivelse af generationsskifter, vil erhververen således miste den løbende likviditetsfordel, som medfølger afskrivningerne, idet de modtagne aktiver er modtaget til den skattemæssige nedskrevne værdi.¹¹

Erhververen vil dog opnå en likviditetsmæssig fordel ved ikke at skulle betale ”fuld pris” for overdragelsen, idet overdragelsen er opgjort til et reducerede afskrivningsgrundlag, da overdragelsen er inklusiv den latente skattebyrde, som medfølger overdragelsen.

Hvis der i de succederede aktiver ikke er tale om afskrivningsberettiget aktiver, men det eksempelvis i stedet er aktier, som der succederes i, vil erhverver blot indtræde i overdragerens

---

¹⁰ Michelsen, Aage m.fl. 2019, *Lærebog om indkomstskat* (s. 672), Djøf Forlag 2019

¹¹ <https://www.skm.dk/aktuelt/publikationer/rapporter/generationsskiftet-i-erhvervslivet-betaenkning-nr-1374-august-1999/kapitel-10-succession/>

anskaffelsessum- tid og hensigt. Avancebeskatningen udskydes derfor igen, indtil erhververen udløser avancen ved et fremtidigt salg.

Beregning af passivpost

Som det fremgår i ovenstående, vil overdrageren altså påtage sig en fremtidig skattebyrde (udskudt skat), i det som kaldes en latent skat. For at udligne/kompensere denne latente skattebyrde, vil det være muligt at beregne en passivpost, som bliver fratrukket den afgiftspligtige gave. Passivposten beregnes kun når der sker overdragelse via hel eller delvis gave, og såfremt modtageren indtræder i overdragerens skattemæssige stilling vedrørende aktiver. Bestemmelsen om beregningen af passivposten fremgår i KSL § 33 D.

Muligheden for at beregne en passivpost er både til stede ved overdragelse af selvstændig erhvervsvirksomhed efter KSL § 33 C og ved overdragelse af aktier efter ABL § 34.

Som det fremgår af KSL § 33 D, er det en betingelse, at der sker overdragelse via hel eller delvis gave, før der kan beregnes en passivpost. Såfremt overdragelsen både består af en afgiftspligtig gave samt et vederlag i form af gældsbrief/kontantbetaling el.lign., vil der stadig kunne foretages fuld passivering af den latente skat ved beregning af gaveafgiften. Dette fremgår af afgørelse SKM2001.28.LSR, hvor det bliver klargjort, at der ikke er hjemmel til at nedsætte den beregnede passivpost ift. forholdet mellem gave og vederlag. Passivposten skal således beregnes på grundlag af hele den overtagne (i dette tilfælde) aktiebeholdning.¹²

Udgangspunktet er, at de overtagne aktiver og passiver skal overdrages til markedsværdien (uddybes senere i afsnittet omkring 'Værdiansættelse') - altså den værdi der havde været tale om ved en overdragelse til 3. mand.

Passivposten skal derfor beregnes på baggrund af markedsværdien. For overdragelse af aktiver udgør passivposten 30 % af den af lavest mulige skattepligtige fortjeneste, som ville være realiseret ved et almindeligt salg jf. KSL § 33 D, stk. 2.

Såfremt fortjenesten ville have været aktieindkomst, vil passivposten udgøre 22 % jf. ABL § 34.

---

¹² <https://skat.dk/SKAT.aspx?oID=106761>

Hvis det er ejendomme, som der indtrædes i, vil passivposten kun beregnes på grundlag af den eller de gevinster, som der indtrædes i.¹³

Det er altså grundlaget, som erhververen indtræder i, som danner baggrund for beregningen.

Hvis erhververen overtager indestående på konto for opsparret overskud, skal der beregnes en passivpost af indeståendet på kontoen med tillæg af den hertil svarende virksomhedsskat jf. KSL § 33 D, stk. 4 – se procentsatser i parentes (9 % i 1991 – 12 % i 1992-1998 – 13,5 % i 1999-2000, 15 % i 2001-2004 – 16,5 % i 2005-2008 – 18,75 % i 2007-13 – 19,1 % i 2014 – 19,9 % i 2015 og 21 % i 2016 og senere indkomstår).

Passivposten er generelt fastsat således, at den ca. udgør halvdelen af den skat, som erhververen ville skulle betalte, såfremt aktiverne blev afstået lige efter overdragelsen.¹⁴

Ovenstående har givet anledning til at diskutere, hvorvidt der både kan modregnes en passivpost for den overtagende fremtidige skatteforpligtelse ved opgørelse af gaveafgiftsgrundlaget, og om der samtidig kan tages højde for den latente skat ved værdiansættelse af aktiverne. Dette har Landsskatteretten delvis taget stilling til i SKM.2008.876.LSR, hvor skatteyder ville have værdien af de overdragende aktiver nedsat under hensyn til den fremtidige skatteforpligtelse. I dommen stadfæster Landsskatteretten, at de overdragne aktiver, som er omfattet af successionen, skal værdiansættes til markedsværdien under hensyntagen til den udskudte skatteforpligtelse.

Da der ikke i KSL § 33 C er fastsat nærmere regler for værdiansættelsen, vil der derfor i forbindelse med overdragelsen skulle foretages en konkret vurdering af, hvor stor en skattemæssige forpligtelse som skal fragå ved opgørelse af værdiansættelsen af aktiverne.

Landsskatteretten konkretiserer ligeledes, at der ikke er tale om en egentlig betalingsforpligtelse, men derimod en eventualforpligtelse. En sådan eventualforpligtelse vil skulle kursfastsættes. Kursværdien af eventualforpligtelsen vil ikke automatisk kunne antages at være til kurs pari, idet handelsværdien af de overdragne aktiver må antages at ligge under kurs 100.

---

¹³ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2016/117>

¹⁴ Michelsen, Aage m.fl. 2019, Lærebog om indkomstskat (s. 684), Djøf Forlag 2019

Dommen bekræfter altså, at der vil skulle foretages en konkret vurdering af hvilken kursværdi eventualforpligtelsen i form af skatteforpligtelsen, som skal fragå den endelige værdiansættelse.¹⁵

Ovenstående dom er efterfølgende fulgt op med et styresignal fra Skatteministeriet i SKM2011.406.SKAT, som har tydeliggjort, at der ved værdiansættelsen af aktiverne, som overdrages helt eller delvis som gave, ikke både kan gives nedslag for eventualforpligtelsen i form af skatteforpligtelsen og for den objektivt beregnede passivpost efter KSL § 33 D.¹⁶

Det fremgår ligeledes i dom SKM.2012.479.LSR, at der – når der er tale om overdragelse af aktier/anpartar med succession i form af hel eller delvis gave – kan kompenseres for den latente skat ved nedslag i værdiansættelsen af skatteforpligtelsen iht. ABL § 34, jf. KSL § 33 C eller iht. KSL § 33 D ved beregning af en passivpost. Det bliver samtidig i dommen bekræftet, at det ikke er muligt at få reduktion for den udskudte skat efter begge bestemmelser, men at der er valgfrihed for den skattepligtige ift., hvor nedslaget skal placeres.

Alt andet lige vil det mest hensigtsmæssige derfor være at vælge det største af de nedslag, der kan beregnes med udgangspunkt i henholdsvis KSL § 33 C og KSL § 33 D, hvilket efter Skatteministeriets opfattelse er korrekt.¹⁷

Som det kort blev nævnt i foranstående afsnit, vil aktiverne/aktierne, som overdrages med succession, skulle værdiansættes. Dette vil blive behandlet i kommende afsnit.

---

¹⁵ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1789107>

¹⁶ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948156&lang=da>

¹⁷ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=2065938&lang=da>

Værdiansættelse

En væsentlig og central del ved udarbejdelse af et generationsskifte er at opgøre værdien af den/de overdragende virksomhed/aktier. Hele værdiansættelsen danner baggrund for opgørelsen af de skattemæssige konsekvenser.

Værdiansættelsen af en afhændet virksomhed eller aktier består både af værdien af aktiverne/aktierne og goodwillen. En overdragelse vil altid skulle ske på markedsvilkår, og dermed skal værdiansættelsen udgøre markedsværdien. Der skal ske fordeling af vederlaget, som vedrører de afhændede aktiver, således at de forskellige kontantomregnet salgssummer fremgår skriftligt i en købsaftale eller på anden vis.¹⁸

En overdragelse mellem to uafhængige parter vil derfor som udgangspunkt altid være til markedsværdi, da de modstående interesser gør, at værdiansættelsen ikke tilgodeser den ene eller anden part.

Efter fordelingen er lavet, vil Skattestyrelsen til enhver tid kunne udfordre fordelingen og har samtidig adgang til at korrigere salgssummen og fordelingen på de overdragne aktiver. Det fremgår dog af den juridiske vejledning, at Skattestyrelsen kun undtagelsesvis vil tilsidesætte de involverede parter fordeling og opgørelser af værdier på de afhændede aktiver, når der sker overdragelse mellem to uafhængige parter. Det er således kun i situationer, hvor den aftalte salgssum og fordeling ikke svarer til de reelle værdier, at Skattestyrelse ikke vil godkende de fordelte salgssummer.¹⁹

Ved overdragelser mellem to interesseforbundne parter, som et generationsskifte med succession altid må anses at være, vil der fra Skattestyrelsens side altid være større opmærksomhed på værdiansættelsen, da incitamentet til at værdiansætte aktiverne lavere end markedsværdien, er stor. Årsagen hertil er, at jo lavere værdiansættelse, des lavere finansiering skal samtidig bruges ifm. generationsskiftet.

---

¹⁸ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2014/1106>

¹⁹ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948113&chk=217272>

Det fremgår af KSL § 33, stk. 3 og ABL § 34, stk. 4, at betingelserne for at kunne anvende successionsprincippet, er, at en overdragelse af aktiver/aktier mellem interesseforbundne parter sker på markedsvilkår og dermed til markedsværdien.

Det kan dog umiddelbart være svært at finde markedsværdien ved overdragelse af en selvstændig erhvervsvirksomhed og unoterede aktier og anparter, da der ikke foreligger en sammenlignelig handelsværdi.²⁰

Som vejledning til at opgøre den korrekte værdiansættelse af de overdragne aktiver/aktier mellem to ikke uafhængige parter er der derfor udarbejdet værdiansættelsescirkulærer samt vejledninger, for hvad som vil beskrives i nedenstående afsnit.

Værdiansættelsescirkulærer

Der findes 3 (*4) vejledende cirkulærer til fastsættelse af handelsværdien af aktiverne, som overdrages ifm. generationsskifte:

- TSS-cirkulære 2000-5
- TSS-cirkulære 2000-9
- TSS-cirkulære 2000-10
- Cirkulære 185/1982

*TSS-cirkulæret 2000-5 er efter dens udgivelse blevet ophævet, og fremgår i stedet som vejledning i den juridiske vejledning.²¹

Det oprindelige værdiansættelsescirkulære er cirkulæret af 185/1982, som omhandler værdiansættelse af aktiver/aktier mellem interesseforbundne parter. Cirkulæret kom første gang d. 17. november 1982 og afløste Meddelelser fra skattedepartementet nr. 36 af april 1976.

---

²⁰ Olesen, Birgitte Sølvkjær: *Generationsskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag* 6. udgave 2020, s. 22

²¹ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=156616>

TSS-cirkulærene 2000-9 og 2000-10 er begge tilføjelser til ovenstående, og omfatter udelukkende tilføjelser til værdiansættelser af aktiver/aktier og goodwill.

I det oprindelige værdiansættelsescirkulære 185/1982 fremgår det, hvordan henholdsvis fast ejendom, besætninger, avl, maskiner, inventar og lign. driftsmidler, varelagre, øvrige løsøre, immaterielle aktiver og gældsforpligtelser skal værdiansættes.²²

Efter at der er kommet en ajourføring til det oprindelige cirkulære 185/1982 med de to seneste TSS-cirkulære 2000-9 og 2000-10, er der fastsat, at værdiansættelser af kapitalandele samt goodwill, når der sker overdragelse mellem to interesseforbundne parter, tager udgangspunkt heri.

Værdiansættelse af ejendomme tager udgangspunkt i den juridiske vejledning (TSS-2000-5), hvis det er en overdragelse mellem interesseforbundne parter, som ikke er omfattet af boafgiftsloven. Det har derfor ikke relevans for hovedopgaven, og det vil derfor ikke gennemgås yderligere.

Værdiansættelser af ejendomme, hvor der er tale om overdragelse mellem interesseforbundne parter, som er omfattet af bo- og afgiftsloven, finder derimod fortsat sted i cirkulæret af 185/1982. For netop værdiansættelser af ejendomme, når det er mellem interesseforbundne parter, vil der i medio 2021 komme en ny procedure til værdiansættelser i form af et nyt vurderingssystem vil implementeres. Det er forventeligt en +/- 20 %-regel, som vil erstatte de tidligere principper fra 185/1982-cirkulæret.²³

De forskellige værdiansættelsesmetoder vil i det følgende afsnit beskrives.

Værdiansættelse af fast ejendom

Når en fast ejendom skal værdiansættes, vil det som nævnt i ovenstående være cirkulæret 185/1982, hvor vejledningen skal findes, hvis der er tale om en overdragelse inden for den personkreds, som er omfattet BAL § 22.

---

²²Cirkulære 1982-11-17 nr. 185 om værdiansættelse af aktiver og passiver i dødsboer m.m. og ved gaveafgiftsbe-
regning - <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/1982/185>

²³[https://finans.dk/privatokonomi/ECE12137189/spoerg-om-penge-nye-regler-om-vaerdiansaettelse-af-fast-ejen-
dom-ved-generationsskifte/?ctxref=ext](https://finans.dk/privatokonomi/ECE12137189/spoerg-om-penge-nye-regler-om-vaerdiansaettelse-af-fast-ejen-
dom-ved-generationsskifte/?ctxref=ext)

Det fremgår først og fremmest, at ejendommen skal fastsættes til værdien i handel og vandel, hvilket vil sige til markedspris. Denne kan naturligvis ikke findes nøjagtigt, hvis ikke der lige er sket et salg af en lignende fast ejendom eller at den pågældende faste ejendom lige har været solgt på markedsvilkår.

I så fald fremgår det i cirkulæret, at værdiansættelsen af den faste ejendom, kan fastsættes til den seneste offentlige ejendomsvurdering +/- 15 %. Det gælder dog, at såfremt den offentlige ejendomsvurdering ikke afspejler markedsværdien, og der eksempelvis er foretaget markante forbedringer eller værdiforringelser, skal der tages højde herfor i værdiansættelsen.

Såfremt Skattestyrelsen ikke er enige i værdiansættelsen – også selvom værdiansættelsen er fastsat som +/- 15 % ift. den seneste offentlige ejendomsvurdering - kan de til enhver tid få en sagkyndig til at vurdere markedsværdien. Det gælder dog, at Skattestyrelsen bærer bevisbyrden, og dermed vil det være Skattestyrelsen, som skal bevise, at det er den korrekte værdiansættelsen.²⁴

Pr. 26. april 2021 er der dog kommet en væsentlig og særdeles betydningsfuld afgørelse fra Højesteret ift. ovenstående. Sagen omhandlede 15 %-reglen i værdiansættelsescirkulæret fra 1982, hvor Skattestyrelsen i den pågældende sag havde anmodet en sagkyndig om en vurdering af en fast ejendom, som var arveudlagt til offentlig ejendomsværdi minus 15 %. Den fastsatte værdi var efter Skattestyrelsens opfattelse ikke et udtryk for den reelle handelsværdi, da flere lignende ejendomme i samme område var solgt gennemsnitligt til salgspriser på 165 % af den offentlige ejendomsvurdering. Derfor anmodede Skattestyrelsen om en sagkyndiges vurdering.

Højesteret udtaler i dommen (med henvisning til dom UfR2016.2126), at skattemyndighederne skal acceptere en værdiansættelse foretaget efter 15 %-reglen i værdiansættelsescirkulæret 185/1982, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Derudover fremgår det i dommen, at værdiansættelsescirkulæret bygger på en forudsætning

---

²⁴ Cirkulære 1982-11-17 nr. 185 om værdiansættelse af aktiver og passiver i dødsboer m.m. og ved gaveafgiftsberegning - <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/1982/185>

om, at det offentlige er nærmest til at bære risikoen, hvis den offentlige ejendomsvurdering er for lav.

Den fremsendte beregning af markedsværdien, som Skattestyrelsen fik en sagkyndig til at vurdere, fandt Højesteret for at være et udtryk for at den offentlige ejendomsvurdering var for lav. Der var således ikke nogen særlige omstændigheder, som kunne begrunde at ejendommen skulle fastsættes til markedsværdi jf. værdiansættelsescirkulæret, og Højesteret afviste derfor Skattestyrelsens anmodning om sagkyndig vurdering.²⁵

Ovenstående dom kan vise sig at være skelsættende for overdragelser af fast ejendom indenfor familiekredsen, og dommen bør få betydning for sager, som i øjeblikket verserer ved domstolene.

Værdiansættelse øvrige aktiver og passiver

Som nævnt ovenfor er det også i cirkulæret fra d. 17. november 1982 (185/1982) beskrevet, hvordan besætninger, avl, maskiner, inventar og lign. driftsmidler, varelagre, øvrige løsøre og gældsforpligtelser skal værdiansættes.

Hovedreglen er igen her, at de nævnte aktiver skal værdiansættes til værdien i handel og vandel.

Maskiner, inventar og lignende driftsmidler kan derfor ikke blot fastsættes til skattemæssige værdier, så længe den skattemæssige værdi ikke svarer til markedsværdien.

Besætninger, er der ved lov nr. 208 af 13. maj 1981, fastsat regler for den skattemæssige behandling, hvor det fremgår, at ligningsrådet (nuværende Skatterådet) for hvert kalenderår fastsætter værdien for hver kategori af dyr. Disse værdier anses som vejledende ift. værdiansættelser af besætninger ifm. generationsskifte.²⁶

Varelagre skal fastsættes til salgsværdien ved et samlet salg, men kan dog nedskrives ift. dags-, indkøbs- eller fremstillingsprisen.

---

²⁵ [https://domstol.fe1.tangora.com/Domsoversigt-\(H%C3%B8jesteretten\).31478.aspx?recordid31478=2110](https://domstol.fe1.tangora.com/Domsoversigt-(H%C3%B8jesteretten).31478.aspx?recordid31478=2110)

²⁶ <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/1981/543>

Værdiansættelse af passiver og dermed gældsforpligtelser opgøres til pålydende værdi, og vil derfor som udgangspunkt ikke give problemer ift. korrekt værdiansættelse.

Værdiansættelse goodwill

For værdiansættelse af goodwill er det ikke længere cirkulæret fra 1982, som danner overordnet baggrund for vejledningen, men derimod TSS-cirkulæret 2000-10, som blev udgivet d. 28. marts 2000.

Goodwill der handles mellem to interesseforbundne parter skal værdiansættes efter et skøn over handelsværdien under hensyntagen til de konkret foreliggende omstændigheder, fremgår det af cirkulæret.²⁷

I visse brancher eksisterer der en kutyme for værdiansættelsen af goodwillen, og såfremt der er en kutyme for beregning af goodwillen i den pågældende branche, vil denne kunne anvendes til værdiansættelsen af goodwillen.

Hvis kutymen benyttes ved værdiansættelsen af goodwill, skal der indsendes dokumentation (hvis Skattestyrelsen ønsker det) for, at branchekutymen findes i den pågældende brancheorganisation.²⁸

Såfremt der ikke findes disse kutymen, som vil kunne hjælpe med værdiansættelsen, er der to øvrige muligheder: dels er det en mulighed at få en 3. mand (sagkyndig person) til at erklære sig om værdien af det overdragne.

Derudover er det en mulighed at anvende en forelagt beregningsmodel af vejledende karakter fra det daværende Ligningsråd, som kan danne baggrund for værdiansættelsen.

Da der som udgangspunkt er tale om en vejledende beregningsmodel, kan der derfor være omstændigheder, som der skal korrigeres for. Det fremgår af den juridiske vejledning, at der skal ændres i resultatet således, at den endelige værdiansættelse svarer til den pris, som en uafhængig tredjemand forventeligt ville betale for goodwillen på baggrund af de foreliggende omstændigheder.

---

²⁷ <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2000/44>

²⁸ <https://skat.dk/skat.aspx?oID=1948119&chk=217272>

Et eksempel kunne være, at der skal korrigeres for en ekstraordinær begivenhed, som forventes kun at have påvirkning på det seneste års resultat, hvilket kunne være Covid-19, som har medført, at det seneste resultat enten har været markant bedre eller dårligere end ”normalt”.

Beregningsmodellen tager udgangspunkt i de regnskabsmæssige resultater før skat for de seneste 3 regnskabsår. Her vil der skulle foretages følgende korrektioner:

- - Ikke udgiftsførte løn eller vederlag til eventuel medarbejdende ægtefælle
- - Finansielle indtægter
- + Finansielle udgifter
- +/- Evt. ekstraordinære poster iht. Årsregnskabsloven
- + Afskrivninger på tilkøbt goodwill

Efter reguleringerne vil årets resultat skulle korrigeres, så det 3. sidste regnskabsår ganges med 1, det 2. sidste ganges med 2 og det sidste regnskabsår ganges med 3. Derefter vil summen ganges med 6, hvorefter en vægtet gennemsnitindtjening fremgår.

Derefter vil der beregnes et tillæg for udviklingstendensen, som enten skal tillægges eller fratrækkes den før beregnede vægtet gennemsnitsindtjening. Efterfølgende vil der – såfremt det er en selvstændig erhvervsvirksomhed – fratrækkes halvdelen af den indtil videre beregnede vægtede gennemsnitsindtjening (dog mindst 250.000 kr. og højst 1.000.000 kr.), i det som kaldes en driftsherreløn.

Derefter fratrækkes en forrentning (årets kapitalafkastsats + 3 %) af samtlige af virksomhedens aktiver i den seneste balance bortset fra driftsfremmede aktiver som eks. obligationer og pantebreve samt den bogførte værdi af tilkøbt goodwill.

Til slut vil det forventede årlige afkast i form af en forrentningsprocent og den forventede levetid for goodwillen fastsættes som en kapitaliseringsfaktor. Forrentningen fastsættes her til den gældende kapitalafkastsat + 8 %. Det vil være forskelligt, hvor lang levetid goodwillen vil have, og der er derfor forskellige faktorer som spiller ind, når denne skal fastsættes. Eksempelvis kan nævnes kompleksiteten af den erhvervede goodwill – hvis denne er let at opbygge igen, må goodwillens levetid antages at være kort. Omvendt gælder det, at goodwill ved

virksomheder med særpræg må antages at have en lang levetid, da der vil være tale om unikke varer, som er svære at efterligne.²⁹

Værdien af goodwillen kan nu beregnes via den vejledende beregningsmodel, men som det også er beskrevet i cirkulæret, skal der altid tages kritisk stillingtagen til, hvorvidt beregningen er retvisende. Hvis der er faktorer, som eksempelvis fremtidige forventninger, nuværende ejer har stor betydning for virksomheden eller virksomheden udelukkende har en eller få store kunder, skal disse forhold medtages i beregningen i form af enten nedslag eller opjusteringer.³⁰

Det fremgår bl.a. af SKM2003.474.LR, at der ved beregning af goodwill for et finansierings-selskab via den vejledende model skulle korrigeres for selskabets særlige karakter ved, at der ikke skulle ske regulering af de finansielle poster.³¹

Værdiansættelse aktier og anparter

For værdiansættelsen af aktier og anparter mellem interesseforbundne parter findes vejledningen i TSS-cirkulæret 2000-9. Det fremgår heri, at børsnoterede aktier ansættes til kursværdien. Unoterede aktier og anparter skal fastsættes til markedsværdien.

Der vil for mange unoterede aktier og anparter ikke foreligge en tidligere handelsværdi, da unoterede aktier og anparter typisk er lidt omsættelige. Såfremt dette er tilfældet, er der udarbejdet en hjælperegulering til opgørelse af markedsværdien.

Hjælpereglen tilsiger som udgangspunkt, at aktiernes/anparternes værdi beregnes som summen af de enkelte aktiverposter minus de respektive gældsposter. Denne værdi skal så tillægges værdien af goodwill.

Opgørelsen vil skulle korrigeres, hvis der i selskabet indgår fast ejendom, associerede selskaber, goodwill og andre immaterielle aktiver, udskudt skat og andre forhold. For nærmere specifikation hertil henvises til cirkulæret.³²

---

²⁹ Se bilag 1 for formel til beregning af kapitaliseringsfaktor

³⁰ <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2000/44>

³¹ <https://skat.dk/skat.aspx?oID=170359&chk=217272>

³² <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2000/45>

Korrektionerne medfører, at den samlede opgørelse sker til indre værdi ifølge seneste aflagte årsrapport.

Ligesom de øvrige cirkulærer skal beregningen korrigeres for enten enkeltposter eller det samlede resultat, hvis der på anden måde kan opnås en mere retvisende værdiansættelse af de overdragne aktier/anpartar.

Værdiansættelsesvejledningen 2009 fra Skattestyrelsen

Skattestyrelsen redegør i den juridiske vejledning omhandlende værdiansættelser af virksomheder og virksomhedsandele for, at det i flere tilfælde, hvor der anvendes beregningerne fra TSS-cirkulærene 2000-9 og 2000-10, er uklart hvorvidt den beregnede værdi reelt er markedsværdien.

Bl.a. argumenteres der for, at der i cirkulærets beregningsmodel kun foretages beregning af goodwill, men ikke af andre immaterielle rettigheder. Derudover tages der kun udgangspunkt i historiske regnskabsresultater ved beregning af goodwill. For at beregningen skal være retvisende, forudsætter dette, at virksomheden/andelene skal have samme vækst og afkast fremadrettet, som det historisk har haft.³³

På baggrund af ovenstående har Skattestyrelsen åbnet op for, at der kan anvendes andre værdiansættelsesmodeller til at underbygge værdien. Af anerkendte værdiansættelsesmodeller, som kan anvendes i praksis, findes DCF-modellen, EVA-modellen eller multipler fra sammenlignelige transaktioner.³⁴

Det er dog vigtigt at pointere, at TSS-cirkulærene er udgangspunktet ved værdiansættelse i generationsskifter, og at de ovenstående alternative værdiansættelsesmodeller kun bør anvendes, hvis der er særlige forhold, som gør, at TSS-cirkulærene ikke er retvisende at anvende til beregning af værdiansættelsen.

---

³³ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1813194&chk=216301>

³⁴ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1813206>

Succession - erhvervsmæssig virksomhed

Reglerne, for at kunne anvende successionsprincippet ved overdragelse af erhvervsmæssig virksomhed, udspringer sig af KSL § 33 C, hvor betingelserne for at foretage succession samt personkredsen, som kan foretage succession, er oplistet.

I KSL § 33 C fremgår det, at følgende personkreds kan foretage skattemæssig succession ved overdragelse af erhvervsvirksomhed.³⁵

- Børn
- Børnebørn
- Søskende
- Søskendes børn
- Søskendes børnebørn
- Samlever (som på overdragelsestidspunktet opfylder betingelserne i boafgiftslovens § 22, stk. 1 litra d)
- Tidligere medarbejder (hvis overdragelse sker senest 5 år efter at den tidligere medarbejder første gang erhvervede en andel af virksomheden, samt at medarbejderen inden for de seneste 5 år har været beskæftiget i virksomheden i mindst 3 år)
- Tidligere ejer

Det gælder altså, at virksomhedsoverdragelse til personer, som ikke fremgår i ovenstående, vil udløse afståelsesbeskatning.

Ovenstående betyder ligeledes, at der som udgangspunkt ikke kan overdrages til svigerbørn eller forældre. Det kan dog være muligt at succedere til svigerbørn ved først at overdrage til barnet jf. KSL § 33 C, som beskrevet i ovenstående, og så efterfølgende overdrage til ægtefælle jf. KSL § 26 A, hvor det er beskrevet, at en overdragelse eller overførelse af aktiver til den samlevende ægtefælle til anvendelse i dennes erhvervsvirksomhed, vil fortjeneste eller tab som fremkommer ved overførslen ikke medregnes i den skattepligtige indkomst.

For succession til forældre er der ligeledes en ”sidevej”, som kan anvendes, såfremt der tidligere er succederet fra forældrene ned til barnet, idet KSL § 33 C, stk. 13 giver mulighed for

---

³⁵ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2016/117>

overdragelse tilbage til overdrageren, hvis overdragelsen til den tidligere ejer sker inden for de første 5 år efter overdragelsen første gang.

Årsagen til at succession er muligt, skyldtes hensynet til, at en familieejet virksomhed skal kunne videreføres til næste generation i levende live uden, at det udløser nogen avancebeskatning hos overdrageren på overdragelsestidspunktet.³⁶

For at kunne anvende successionsmulighederne er der dog nogle regler, som skal være opfyldt, hvilket vil forklares i nedenstående afsnit.

Betingelser for skattemæssig succession

Reglerne om succession kan jf. KSL § 33 C kun anvendes, hvis der er tale om en erhvervsmæssig virksomhed, hvor enten hele virksomheden eller dele af virksomheden overdrages.³⁷ Der kan således ikke overdrages enkeltstående aktiver, som ikke selvstændigt kan anses at udgøre en erhvervsmæssig virksomhed med succession.

Definitionen af en erhvervsmæssig virksomhed fremgår ikke entydig af KSL § 33 C. Jf. den juridiske vejledning findes der ikke en definition på erhvervsmæssig virksomhed i nogen skattelovgivning. Det gælder dog, at en erhvervsmæssig virksomhed i generelle sammenhænge er karakteriseret ved, at der for egen regning og risiko udøves virksomhed af økonomisk karakter med det formål at opnå et økonomisk overskud.³⁸

Den manglende entydige definition af erhvervsmæssig virksomhed giver altså anledning til fortolkning. Eksempelvis fremgår det i virksomhedsomdannelsesloven, at udlejning af fast ejendom vil kunne udgøre en selvstændig erhvervsvirksomhed – også selvom ejendommen er det eneste aktiv. Dette gør sig altså ikke gældende i KSL § 33 C, hvor det er fastlagt, at udlejning af fast ejendom ikke kan anses at være en selvstændig erhvervsmæssig virksomhed, medmindre

---

³⁶ Olesen, Birgitte Sølvkjær: *Generationsskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag* 6. udgave, 2020, s. 42

³⁷ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2016/117>

³⁸ <https://skat.dk/skat.aspx?oID=2048527&chk=217272>

der er tale om udlejning af fast ejendom, som benyttes til landbrug, gartneri, planteskole, frugtplantage eller skovbrug.

Da fast ejendom er det eneste enkeltstående aktiv, som er positivt gennemgået i KSL § 33 C, må det stadig antages, at øvrige enkeltstående aktiver kan overdrages med succession, såfremt de udgør en andel af virksomheden.³⁹

Overdragelse af aktiver, som anvendes til private formål, kan ej heller ske med succession. Det er således kun aktiver, hvor fortjenesten af en afståelse ellers ville have været skattepligtig, som kan overdrages med succession.⁴⁰

Se yderligere vedrørende aktiver som kan succederes i i kommende afsnit.

Såfremt der har været underskud fra tidligere år i den overdragne virksomhed, vil erhververen ikke kunne anvende disse. Derimod vil et evt. underskud kunne anvendes af overdrageren selv, før overdragelsen er sket.

Ift. praktiske betingelser skal overdrageren og erhververen have indgået en aftale om, at overdragelsen sker med succession.

Beslutningen, om at erhververen indtræder i overdragerens skattemæssige stilling, skal meddeles i forbindelse med overdragerens selvangivelse.

Aktiver der kan succederes i

Udgangspunktet er, at alle aktiver, som er inkluderet i en erhvervsmæssig virksomhed, kan overdrages med succession. Det er som udgangspunkt de skattemæssige værdier, som der succederes i. Eksempler på disse aktiver fremkommer jf. den juridiske vejledning og er oplyst i nedenstående:⁴¹

---

³⁹ Olesen, Birgitte Sølvkjær: *Generationsskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag* 6. udgave, 2020, s. 48

⁴⁰ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948129&chk=217272>

⁴¹ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948129&chk=217272>

- Afskrivningsberettiget bygninger
- Maskiner, inventar og lignende driftsmidler
- Landbrugets husdyrbesætninger
- Fast ejendom, når overdrageren driver næring med køb og salg
- Fast ejendom, hvor avancen beskattes efter EBL, og som indgår i overdragerens eller overdragerens samlevende ægtefælles erhvervsvirksomhed
- Aktier og obligationer, når overdrageren driver næring med køb og salg
- Luftfartøjer
- Skibe
- Varelager, herunder landbrugets beholdninger

Der er valgfrihed fra skatteobjekt til skatteobjekt i virksomheden, hvorvidt der skal ske succession. Det er således ikke en nødvendighed at hele virksomheden overdrages med succession – der kan altså fra hvert skatteobjekt vælges, hvorvidt der skal ske overdragelse med succession. Alle aktiver som afskrives under ét, vil betragtes som et enkeltstående skatteobjekt.⁴²

Når ovenstående positivt nævnte aktiver, som kan overdrages med succession, sammenholdes med forrige afsnit, hvor det fremgik, at udlejning af fast ejendom jf. KSL § 33 C ikke var at anse som en selvstændig erhvervsmæssig virksomhed, gælder det, at der også er særlige betingelser for at overdrage fast ejendom med succession. Dette vil gennemgås i næste afsnit omkring fast ejendom i en erhvervsvirksomhed.

Fast ejendom, erhvervsvirksomhed

Som nævnt ovenfor kan der ikke overdrages fast ejendom, som anvendes til udlejning (udover til landbrug og skovbrug m.v.) med succession. Hvis den faste ejendom til gengæld indgår eller anvendes i overdragerens erhvervsvirksomhed med den funktion at udgøre eksempelvis en produktions-, kontor- eller salgsbygning, vil der derimod godt kunne ske overdragelse med succession jf. KSL § 33 C, stk.1.⁴³

---

⁴² Olesen, Birgitte Sølvkjær: *Generationsskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag* 6. udgave, 2020, s. 55

⁴³ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2016/117>

Det er dermed kun faste ejendomme, hvor bestemmelserne i EBL finder anvendelse, når der skal beregnes en avance, at der kan ske overdragelse med succession.

Det er samtidig kun avancen, der kan succederes i ved overdragelse af fast ejendom med succession.

Der er to bestemmelser hertil: dels hvis mindre end halvdelen af den faste ejendom anvendes i erhvervsvirksomheden og dels hvor mere end halvdelen af ejendomme anvendes i erhvervsvirksomheden.

Hvis mindre end halvdelen af den faste ejendom anvendes erhvervsmæssigt er det kun muligt at succedere i avancen i den andel, som vedrører den erhvervsmæssige virksomhed.

Hvis det er mere end halvdelen af den faste ejendom, som anvendes erhvervsmæssigt, er det derimod muligt at succederes i hele avancen.

Når den erhvervsmæssig andel skal opgøres, vil det være den ejendomsværdimæssige fordeling mellem erhverv og beboelse, som ligger til grund herfor.⁴⁴

Som det blev oplyst i ovenstående, er det også muligt at succedere i næringsdrivende erhvervsvirksomheder, hvori næringen består af faste ejendomme. Når der er tale om næringsejendomme, vil avancer ikke skulle opgøres efter EBL. Dermed gælder ovenstående forklaret betingelser i KSL § 33 C, stk. 1 ikke. Hvor det fremgik, at der ved ejendomme kun kan succederes i avancer, og der samtidig kun kan ske succession, hvis den faste ejendom er omfattet af EBL. Det er derfor muligt at succedere i næringsejendomme, såfremt overdrageren driver næring med køb og salg af fast ejendom. Der kan her ske succession ved overdragelse af hele nærings-ejendomsvirksomheden, en af flere næringsejendomsvirksomheder, en ideel andel af hele næringsejendomsvirksomheden eller en ideel andel af flere næringsejendomsvirksomheder eller en andel der ikke er en ideel andel af hele næringsejendomsvirksomheden, men som i sig selv udgør en selvstændig næringsejendomsvirksomhed.⁴⁵

Ift. genvundne afskrivninger (efter AL) gælder det jf. KSL § 33 C, stk. 1, at der kun kan succederes i genvundne afskrivninger, såfremt der også succederes i overdragerens skattemæssige

---

⁴⁴ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2016/117>

⁴⁵ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948129&chk=217272>

stilling med hensyn til gevinst efter EBL på samme ejendom. Dette betyder altså, at der ikke kan overdrages en fast ejendom, hvis der efter EBL ikke beregnes en gevinst.

Der er valgfrihed, om der succederes i både ejendomsavancen og de genvundne afskrivninger eller der kun succederes i ejendomsavancen.

Når der succederes i genvundne afskrivninger, bliver beskatningen hos overdrageren overdraget til erhververen. Når erhververen så senere sælger ejendommen, vil der skulle opgøres en samlet opgørelse af alle foretagne afskrivninger (inkl. afskrivninger, som der er succederet i) for at sikre, at der ikke sker dobbeltbeskatning af tidligere foretagne afskrivninger.⁴⁶

Jf. EBL § 5, stk. 4 skal ikke-genvundne afskrivninger fragå anskaffelsessummen på den faste ejendom, når der skal opgøres en ejendomsavance.⁴⁷ Dette betyder, at såfremt der ved overdragelsen hos overdrager er ikke-genvundne afskrivninger, vil erhververen i det tilfælde, hvor ejendommen senere afstås, skulle fratække de ikke-genvundne afskrivninger fra anskaffelsessummen.

Succession i virksomhedsskatteordningen

I de tilfælde hvor der er tale om, at overdrageren af den selvstændige erhvervmæssige virksomhed har anvendt virksomhedsskatteordningen, er det muligt, at erhververen kan overtage overdragerens konto for opsparet overskud jf. KSL§ 33 C, stk. 5.

Det er dog en betingelse, at overdragelsen skal ske dagen efter overdragerens indkomstår afsluttes. Skatterådet har i et bindende svar fra 2016 i SKM.2016.296.SR fastslået, at de ikke kan bekræfte, at den endelige og bindende aftale for virksomhedsoverdragelsen ifm. overtagelsen af konto for opsparet overskud, kan finde sted på et andet tidspunkt end på dagen efter udløbet af overdragerens indkomstår.⁴⁸

Overdragelse af konto for opsparet overskud giver således ikke valgfrihed ift., hvornår overdragelsen skal gennemføres.

---

⁴⁶ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948129&chk=217272>

⁴⁷ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2006/891>

⁴⁸ <https://skat.dk/skat.aspx?oId=2232342&chk=217272>

Hvis overdrageren har flere virksomheder i virksomhedsskatteordningen, men kun ønsker en eller nogle af virksomhederne overdraget, vil en eller flere af virksomhederne kunne overdrages med det, som svarer til en tilsvarende del af kontoen for opsparet overskud. Dette vil ligeledes kunne ske, hvis det kun er en andel af en selvstændig erhvervsvirksomhed, som overdrages.

Den andel af konto for opsparet overskud som relaterer sig til den overdragne virksomhed, beregnes som forholdet mellem den del af kapitalafkastgrundlaget ved udløbet af indkomståret forud for overdragelsen, der vedrører den nævnte virksomhed, og hele kapitalafkastgrundlaget ved udløbet af indkomståret forud for overdragelsesåret.⁴⁹

Pr. 22. december 2020 er der dog fremsat et lovforslag om ændring af bl.a. KSL § 33 C, stk. 5, 4. og 5. pkt., hvor det foreslås, at ordlyden fremadrettet kommer til at hedde, *at der ikke kan overtages et indestående på konto for opsparet overskud, der er større end den positive værdi af kapitalafkastgrundlaget opgjort efter VSL § 8, stk. 1 og 2, ved udløbet af indkomståret forud for overdragelsesåret, der kan henføres til den pågældende virksomhed.*⁵⁰

Såfremt forslaget vedtages, vil det i tilfælde hvor det opgjorte kapitalafkastgrundlag, som kan henføres til den overdragende del af virksomheden, ikke overstiger konto for opsparet overskud, ikke længere være muligt at overdrage hele konto for opsparet overskud, som ellers var beregnet at være den forholdsmæssige del af konto for opsparet overskud.

Forslaget bliver begrundet med, at det ikke skal være muligt at overdrage hele skatteforpligtelse, uden at der følger aktiver med. Det vil i så fald være muligt at tage midler ud af virksomhedsskatteordningen til privatforbrug uden at udløse den beskatning, som ellers er hensigten efter virksomhedsskatteordningens opbygning.

Forslaget er endnu ikke vedtaget, og vil derfor ikke behandles yderligere, men det skal blot nævnes, at beregningen af den forholdsmæssige del af opsparet overskud muligvis ændres.

Ved overdragelse af konto for opsparet overskud overtager erhverver den foreløbigt betalte virksomhedsskat. Erhververen indtræder dog samtidig i overdragerens skattemæssige stilling

---

⁴⁹ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948129&chk=217272> – afsnit 'Opspartet overskud i virksomhedsskatteordningen'

⁵⁰ https://www.ft.dk/ripdf/samling/20201/lovforslag/1133/20201_1133_som_fremsat.pdf

og dermed den udskudte skatteforpligtelse, som konto for opsparet overskud udgør. For overdrageren vil der ikke ske yderligere beskatning.

For at erhververen kan overtage konto for opsparet overskud eller en del heraf, er det en betingelse, at erhververen opfylder de nævnte betingelser i virksomhedsskattelovens afsnit I omkring virksomhedsordningen.

Det er valgfrit, hvorvidt overdragelse af en erhvervsmæssig virksomhed med tilhørende opsparet overskud ifm. succession vil skulle overdrages med indeståendet på konto for opsparet overskud eller ej. Det er således muligt, at erhververen kun succederer i de øvrige aktiver, som indgår i virksomheden uden at der succederes i konto for opsparet overskud. Såfremt dette er tilfældet, vil overdrageren i stedet blive beskattet af det opsparede overskud, som tilbagestår efter overdragelsen.⁵¹

Skattemæssige konsekvenser for erhverver og overdrager

Hovedformålet med at anvende successionsprincipperne i en overdragelse er at udskyde beskatningen af afståelsesavancerne hos overdrageren. Avancebeskatningen af det overdragne behandles efter hvilken aktivtype, der er tale om. Derfor vil alle avance jf. EBL, KGL og AL, som erhververen er indtrådt i, udskydes til det tidspunkt, hvor erhververen realiserer avancen.

Ovenstående betyder også, at erhverver ikke kan succedere i aktiver, som udløser et tab, hvilket fremgår af KSL § 33 C, stk. 3., hvori det er beskrevet, at tabet skal fradrages i overdragerens skattepligtige indkomst, mens erhververen skal anvende salgssummen som anskaffelsessum. Salgssummen anses at være den værdi, som lægger til grund ved beregning af gaveafgift eller ved beregning af indkomstskat.

Såfremt konto for opsparet overskud overdrages med succession, vil overdrageren være fri af den fremtidige skatteforpligtelse, som i stedet påhviler erhverver.

---

⁵¹ Olesen, Birgitte Sølvkjær: *Generationsskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag* 6. udgave, 2020, s. 54

Erhverver indtræder samtidig i overdragerens anskaffelsestidspunkter og anskaffelsessummer på de aktiver, som overdrages. Det samme gælder, hvis overdrageren har foretaget skattemæssige af- og nedskrivninger på de overdragne aktiver, at erhverver indtræder heri.

Succession aktier

Ligesom ved succession af erhvervmæssig virksomhed gælder det ved succession af aktier, at overdrageren ikke beskattes af sin avance ved overdragelse af aktier.

Successionsreglerne omkring overdragelse af aktier udspringer sig i ABL § 34. Det er heri beskrevet, at overdragelseskredsen af personer, der kan overdrages aktier til ved succession, er samme personkreds som fremgår i KSL § 33 C. Denne personkreds er oplyst i ovenstående afsnit omkring succession af erhvervmæssig virksomhed.

Generelt gælder det, at reglerne i ABL § 34 bygger på samme princip som KSL § 33 C, og hovedformålet med reglen er at give en virksomhed, som drives i selskabsform, mulighed for, at den kan overdrages inden for familie kredsen uden, at der er skattemæssige forhold som blokerer herfor.⁵²

Der gælder ligesom ved virksomhedsoverdragelse med succession af erhvervmæssig, at successionen kan ske til nære medarbejdere eller tidligere ejere. Betingelserne for succession til denne kreds af personer, er identisk med de kort beskrevne regler i afsnittet omkring succession af erhvervmæssig virksomhed.

Der er i KSL § 33 C beskrevet nogle betingelser, som skal være opfyldt før at der kan anvendes successionsreglerne efter ABL § 34, hvilke vil gennemgås i det kommende afsnit.

Betingelser for skattemæssig succession – aktier

Det fremgår af ABL § 34, at alle aktier, som er omfattet af ABL, som udgangspunkt kan overdrages med succession, hvilket altså gælder aktier, anpartar, andelsbeviser og konvertible obligationer.

Dog er det ikke muligt at succedere i investeringsforeningsbeviser og aktier, som er udstedt af investeringsselskab jf. ABL § 19, hvilket fremgår i ABL § 34, stk. 1, nr. 4.

---

⁵² Olesen, Birgitte Sølvkjær: *Generationsskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag* 6. udgave, 2020, s. 83

Aktier i selskaber, som er næringsdrivende med køb og salg af værdipapirer kan dog overdrages med succession jf. ABL § 34, stk. 5.

Det fremgår ligeledes af ABL § 34, at overdragelsen af aktierne skal udgøre mindst 1 % af aktie- eller anpartskapital. Beregningen skal foretages ift. den nominelle værdi af aktiekapitalen uanset stemmевærdien i selskabet.⁵³

Derudover er det et krav, at erhververen er skattepligtig til Danmark iht. KSL § 1 jf. ABL § 34, stk. 3.

Årsagen hertil er, at den skatteforpligtelse, som udskydes ved succession, ikke skal kunne hen-sættes til anden stat.

Et andet krav er, at der ikke må konstateres tab på overdragelsen af aktierne.

En anden væsentlig betingelse, for at kunne overdrage aktier med succession, er, at der ikke må være tale om et selskab, hvor aktiviteten i selskabet i overvejende grad består af passiv kapital-anbringelse, hvilket er benævnt i ABL § 34 stk. 1, nr. 3. Der skal derfor være tale om et selskab af erhvervsmæssig karakter, som ikke hovedsageligt består af passiv kapitalanbringelse.

Som det fremgår af ovenstående, er den væsentligste begrænsning ift. overdragelse af aktier med succession til familiekredsen, at der skal være tale om en erhvervsmæssig virksomhed, som ikke i overvejende grad består af passiv kapitalanbringelse. Dette kaldes i daglig tale for en pengetank. Netop pengetanksreglen vil beskrives i det kommende afsnit.

Pengetanksreglen

Jf. ABL § 34 stk. 6 består passiv kapitalanbringelse af fast ejendom, besiddelse af kontanter, værdipapirer el.lign.

De overdragne aktier med succession må altså ikke være aktier i et selskab, hvor den primære aktivitet er udlejning af fast ejendom (dog bortset fra fast ejendom udlejet til landbrug, gartneri,

---

⁵³ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2016/1148#p34>

planteskole, frugtplantage eller skovbrug) eller hvis det er et selskab, som i overvejende grad består af kontanter eller værdipapirer og lignende.

De oplyste aktiver i ABL § 34 stk. 6 er ikke udtømmende, og der skal derfor tages særskilt stilling til hver enkelt aktiv. Det gælder, at det afgørende som taler for, at der er tale om pengetankaktiver, er, at der er tale om passiv kapitalanbringelse. Aktiver som er identiske med de nævnte i ABL § 34 stk. 6 skal altså anses som pengetanksaktiver.

Når det skal opgøres, hvorvidt et selskab anses for i overvejende grad at bestå af passiv kapitalanbringelse i form udlejning af fast ejendom eller kontanter, værdipapirer og lignende, kontrolleres det på to måder:

Dels om mindst 50 % af selskabets indtægter (nettoomsætning tillagt andre regnskabsmæssige indtægter) – opgjort som et gennemsnit af de seneste 3 regnskabsårs – stammer fra en sådan aktivitet (indtægtskriteriet).

Eller om handelsværdien af selskabets finansielle aktiver (udlejningsejendomme, kontanter, værdipapirer el.lign.) over et gennemsnit for de seneste 3 år udgør mindst 50 % af handelsværdien af selskabets samlede aktiver (aktivkriteriet).

Hvis ikke selskabet har eksisteret i 3 år, tages der udgangspunkt i de år selskabet har eksisteret.⁵⁴

Indtægts- og aktivkriteriet

Der sondres således mellem indtægter og aktiver, der vedrører den aktive erhvervmæssige del af virksomheden (ikke-finansielle aktiver), og de indtægter og aktiver, der vedrører den passive del af virksomheden (finansielle aktiver).

Denne sondring har i praksis givet anledning til tvivl, når det i nogle tilfælde kan være besværligt at henføre et aktiv til enten den aktive erhvervmæssige virksomhed eller til den passive del af virksomheden.⁵⁵

---

⁵⁴ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2016/1148#p34>

⁵⁵ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385&chk=217272> – Afsnit 'Virksomhedskravet'

Der foreligger flere afgørelser på eksempler, hvor der har været tvivl, om hvorvidt et aktiv skal anses som et finansielt aktiv eller et ikke-finansielt aktiv. Dette findes bl.a. i et bindende svar fra Skatterådet i SKM2007.106.SR, hvor der var tale om et selskab, hvor der ønskes at overdrage aktier med succession indenfor familiekredsen. I selskabet var der et betydeligt tilgodehavende på moms. Spørgsmålet var i den pågældende sag, hvorvidt tilgodehavendet skulle medregnes som driftsrelateret aktiver (ikke-finansielle aktiver) eller om tilgodehavendet skulle medregnes i opgørelse over passive erhvervsmæssige aktiver (finansielle aktiver).

Tilgodehavendet blev i sagen anset for at tilhøre driftsområdet, og dermed blev selskabet ikke anset for at være en pengetank.⁵⁶

Birgitte Sølvkjær Olesen beskriver i bogen '*Generationsskifte og omstrukturering*', hvordan hun anser ovenstående sag for at være et udtryk for en praksisændring ved at myndighederne nu – ved vurderingen af aktivets karakter – ser på, hvilken passivforpligtelse/disposition aktivet relaterer sig til.⁵⁷

Af øvrig praksis findes der afgørelser på, at et parkeringshus ikke anses som en udlejningsejendom jf. SKM2014.672.SR, mens forudbetalinger fra kunder i SKM2003.458.LR blev anset for passiv kapitalanbringelse.⁵⁸⁵⁹

Udover at hvert enkel aktiv skal klassificeres som finansielle aktiver (passiv kapitalanbringelse) eller ikke-finansielle aktiver, er der samtidig regler for, hvordan bedømmelsen ift. indtægts- og aktivkriteriet skal ske i selskaber med koncernforhold, hvilket vil beskrives i nedenstående.

Koncernforhold

Ved opgørelsen af selskabet aktiver i forbindelse med opgørelsen af, om selskabet er en pengetank, gælder det, at der skal ske konsolidering af datterselskabsaktier. Med datterselskabsaktier menes der aktier, hvor der ejes mere end 25 % af aktiekapitalen. Med konsolidering menes der, at afkast samt værdier fra datterselskabsaktierne ikke skal indgå ved væsentlighedsbedømmelsen. Der skal i stedet medtages den andel, som svarer til ejerforholdet ved opgørelse af

---

⁵⁶ <https://skat.dk/skat.aspx?oID=1613923&chk=217272>

⁵⁷ Olesen, Birgitte Sølvkjær: *Generationsskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag* 6. udgave, 2020, s. 91

⁵⁸ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=2166063>

⁵⁹ <https://skat.dk/SKAT.aspx?oid=169997>

selskabets aktiver, hvilket fremgår af ABL § 34, stk. 6. 3. pkt. For eksempel hertil henvises til bilag 2, hvori der er sket eliminering af datterselskabsaktier i simpelt eksempel.⁶⁰

Der skal ligeledes ske eliminering af koncernintern udlejning af fast ejendom, hvilket betyder, at lejeindtægter fra et datterselskab hverken skal medregnes med til den aktive eller passive del af selskabet. Værdien af den faste ejendom, hvorfra lejeindtægterne tilflyder fra, vil der ligeledes skulle ses bort fra i opgørelsen i den passive del, da fast ejendom som udlejes mellem holdingselskabet og et datterselskab ikke anses som en udlejningsejendom ift. bedømmelsen af aktiverne. Værdien af den faste ejendom vil derfor skulle medregnes i den aktive del af selskabets virksomhed.⁶¹

Mulighed for omgåelse af pengetanksreglen

Hvis et selskab ønskes generationsskiftes med succession til yngre generation, men der efter ovenstående pengetanksregel er konstateret, at over 50 % af selskabet består af passiv kapitalanbringelse, er der dog stadig muligheder for overdragelse med succession.

Der kan bl.a. via spaltning overføres en del af eller samtlige aktiver og passiver til et eller flere eksisterende eller nye selskaber ved i samme forhold som hidtil at tildele sine selskabsdeltagere aktier eller anparter og eventuelt en kontant udligningssum, hvilket fremgår af FUL § 15 A.⁶²

Såfremt et selskab spaltes ud til et eller flere nystiftede eller eksisterende selskaber, og det indskydende selskab ikke ophører, vil der ske en grenspaltning.⁶³

Via grenspaltning er det således muligt, at det indskydende selskab fortsætter med at eksistere efterfølgende. Dette giver mulighed for at et selskab, som ønskes generationsskiftet med succession, kan grenspalte de passive kapitalanbringende aktiver til et nyt selskab og så lade aktiverne vedrørende den driftsmæssig virksomhed bestå og således omgå pengetanksreglen ved efter spaltningen at opfylde kravet om aktiv virksomhed. Det vil derefter være muligt, at overdrages det aktive selskab med succession.

---

⁶⁰ Bilag 2 – Eliminering af datterselskabsaktier - pengetanksreglen

⁶¹ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385&chk=217272> – Afsnit 'Koncernforhold'

⁶² <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/743>

⁶³ Bille, Karlskov Jane m.fl., Omstrukturerings – skatteregler i praksis, 3. udgave, Karnov Group, 2019 (s. 83)

Der findes generelt mange muligheder til at undgå pengetanksreglen via kombination med omstruktureringer. Hvordan omstruktureringmulighederne vil skulle anvendes, afhænger af de forskellige scenarier.

Et andet eksempel, hvorpå der med fordel vil kunne bruges en omstruktureringmulighed ifm. et generationsskifte, er, når en personlig erhvervsvirksomhed ønskes overdraget, men der ikke er nogen inden for successionskredsen, som ønsker at overtage den. Her vil omstruktureringmulighederne gøre det muligt at etablere en koncernstruktur, hvor den personlige virksomhed først omdannes til et selskab via en skattefri virksomhedsomdannelse. Når omdannelsen sker efter en skattefri virksomhedsomdannelse, vil selskabet succedere i den hidtidige ejers skattemæssige forhold, mens ejerens anskaffelsessum for kapitalandelene reduceres med den udskudte avance samt med et eventuelt opsparet overskud.

Dernæst indskydes et holdingselskab ved ombytning af kapitalandele i selskabet med kapitalandele i holdingselskabet, hvilket sker via en skattefri aktieombytning. Der er nu etableret en simpel koncern, hvor den tidligere erhvervsmæssige virksomhed nu er et selskab ejet af holdingselskabet.

Ved at indskyde kapitalandele i selskabet ind i holdingselskabet, sikres det, at der ikke udløses beskatning, når der sker endelig overdragelse til 3. mand af driftsselskabet, idet der er tale om datterselskabsaktier, som holdingselskabet afhænder.

Inden overdragelse til 3. mand er det muligt at udlodde al likviditet fra driftsselskabet op i holdingselskabet skattefrit, således driftsselskabets slankes, og dermed bliver billigere at erhverve for en 3. mand.⁶⁴

Sammenspille og forskellene mellem KSL § 33 C og ABL § 34

Fælles for KSL § 33 C og ABL § 34 er, at der ikke kan ske overdragelse med succession, hvis der konstateres et tab på overdragelsen. Personkredsen der kan ske overdragelse til med succession, er ligeledes den samme.

Ift. KSL § 33 C fremgik det, at udlejning af fast ejendom ikke var at anse som værende en

---

⁶⁴ Bille, Karlskov Jane m.fl., Omstrukturering – skatteregler i praksis, 3. udgave, Karnov Group, 2019 (s. 170)

erhvervsmæssig virksomhed ift. successionsreglerne. Jf. tidligere afsnit (ABL § 34, stk. 1, nr. 3) gælder det, at udlejning af fast ejendom i et selskab er passiv kapitalanbringelse. Og da det ikke er muligt at overdrage med succession, hvis der er tale om et selskab, som i overvejende grad består af passiv kapitalanbringelse, vil reglerne i KSL § 33 C ikke kunne omgås ved at omdanne den personlige selvstændige erhvervsvirksomhed - hvor den primære aktivitet er udlejning af fast ejendom - til et selskab.

En væsentlig forskel, der til gengæld er mellem KSL § 33 C og ABL § 34, er, at overdragelse af en virksomhed, som driver næring med køb og salg af faste ejendomme jf. KSL § 33 C, godt kan overdrages med succession, hvilket dog ikke er muligt, hvis det havde været et selskab jf. ABL § 34.⁶⁵

De skattemæssige konsekvenser for henholdsvis overdrager og erhverver er ligeledes stort set identiske, hvilket vil forklares i næste afsnit.

Skattemæssige konsekvenser for erhverver og overdrager

Konsekvenserne for erhverver og overdrager er stort set identiske med KSL § 33 C, når der sker overdragelse efter ABL § 34. Overdragelsen vil derfor for overdrageren ikke udløse nogen beskatning.

Erhververen vil indtræde i overdragerens skattemæssige stilling ift. anskaffelsestidspunkt og anskaffelsessum. Erhververen indtræder samtidig i samme anskaffelseshensigt, og såfremt overdrageren har erhvervet et aktiv som led i dennes næringsvej, vil erhververen ligeledes blive det, og dermed blive næringsbeskattet, når der sker afståelse.

---

⁶⁵ Olesen, Birgitte Sølvkjær: *Generationsskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag* 6. udgave, 2020, s. 88

Finansiering

Det er indtil videre gennemgået, hvilke betingelser, som skal være opfyldt, når der skal foretages et generationsskifte med succession. Successionskredsen er ligeledes gennemgået. Derudover er det beskrevet, hvordan de overtagne aktiver, aktier og goodwill skal værdiansættes. Det er samtidig beskrevet, hvordan en passivpost kan fratrækkes gaveafgiftsgrundlaget, hvis den latente skat ikke allerede er fratrukket i værdiansættelsen af aktiverne/aktierne.

Når dette er klarlagt i en generationsskifteproces, vil det skulle klarlægges, hvordan generationsskiftet vil skulle finansieres.

Der er her tre muligheder: Overdragelsen betales med fuldt vederlag, overdragelsen sker via 100 % gave eller en kombination af såvel vederlag som gave.

Det fulde vederlag kan erhververen betale kontant eller via gældsbrief.

Ved udlån mellem interesseforbundne parter skal rente- og afviklingsvilkårene ske på markedsvilkår. Dog vil der ved lån i familieforhold kunne ydes lån med en med ingen eller blot en lav forrentning, hvilket i princippet vil betyde, at långiver giver afkald på en renteindtægt, mens låntager modtager en fordel ved at spare renteudgifter. Hovedreglen ved sådan et scenarium er, at der ikke udløses gavebeskatning hos hverken modtager eller giver. Der sker ligeledes ikke nogen beskatning af fikseret rente eller kursgevinstbeskatning ved enten låntager eller långiver.⁶⁶

Der kan dog via et anfordringslån ydes rente- og afdragsfrie lån, så længe det sker mellem fysiske personer indenfor familien.⁶⁷

Gave ved overdragelse

I medfør af at der gives en gave ifm. overdragelse af aktiverne jf. bestemmelsen i KSL § 33 C eller aktierne jf. ABL § 34, afhænger spørgsmålet om, hvorvidt modtageren er afgiftspligtig eller skattepligtig af gaven, af om gavemodtageren er omfattet af den personkreds som er nævnt i BAL § 22.

---

⁶⁶ Pedersen, Kim – Generationsskifte og strukturering – en håndbog for ejerledere – s. 121

⁶⁷ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=1947482&chk=217272>

Når personkredsen i BAL § 22 sammenholdes med personkredsen i KSL § 33 C og ABL § 34, hvor personer, som kan modtage henholdsvis aktiver og aktier med succession, er oplyst, fremgår det, at børn, stedbørn, børnebørn og samlevere (hvis samlever har boet med giver i en sammenhængende periode på min. 2 år) kan modtage de overdrevne aktiver/aktier med succession som en gaveafgiftspligtig gave. Disse personer er derfor gaveafgiftspligtige af de modtagne aktiver/aktier.

Søskende og søskendes børn vil til gengæld være skattepligtige af gaven efter SL § 4, stk. 1, litra c, da de ikke er nævnt i personkredsen i BAL § 22.

Der gælder dog en særregel, at hvis overdrageren ikke efterlader sig livsarvinger, så kan aktiverne/aktierne overdrages til overdragerens søskende, hvor gaven her vil være gaveafgiftspligtige efter BAL § 22, stk. 5, hvilket betyder en gaveafgift på 15 %.

Det gælder dog også, at før der kan ske overdragelse til søskende, hvis overdrageren ikke har livsarvinger, vil BAL § 23 A, stk. 2, pkt. 1 og 2 også skulle være opfyldt.

BAL § 23 A, stk. 2, pkt. 1 og 2 tilsiger, at gavegiver (overdrageren) i mindst 1 år af gavegivers ejertid har deltaget aktivt i driften af virksomheden i et ikke uvæsentligt omfang eller ved et selskab at have deltaget i selskabets ledelse.⁶⁸

Ovenstående betyder altså, at der ved overdragelser til børn, stedbørn, børnebørn, samlevere og søskende (hvis førnævnte betingelser er opfyldt) pr. 2021, vil skulle betales 15 % i gaveafgift af den del af gaven, som overstiger et grundbeløb på 68.700 kr.

Gaveafgiften på de 15 % har gennem de seneste år været udgangspunkt for en del debat i Folketinget, og gaveafgiften er således først for nyligt sat op til 15 %. På trods af at det ellers tilbage i 2015 var besluttet at ske en gradvis nedsættelse af gaveafgiften.

---

⁶⁸ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2017/683>

Ændring i boafgiftsloven – tilbagerulning af den nedsatte gaveafgift

I 2015 udgjorde bo- og gaveafgiften ved overdragelse af erhvervsbetingede generationsskifter 15 %. Under den daværende Venstre-regering blev det vedtaget at bo- og gaveafgiften gradvist skulle nedsættes fra dengang 15 % i 2015 til 5 % i 2020.

I lovændringen gjaldt det, at før afgiftsnedsættelsen kunne finde sted, skulle reglerne om skattemæssig succession være opfyldt. Det var således ikke muligt at overdrage pengetanke (formuer). Det var dog ikke et krav, at overdragelsen reelt foregik med succession – betingelserne skulle blot være opfyldt.⁶⁹

I 2019 er der sidenhen kommet en ny regering til, og denne regering har siden da fremsat et lovforslag om ændring af boafgiftsloven og skatteforvaltningsloven. Dette forslag vedtages i Folketinget d. 20. december 2019 ved lov nr. 1589. Den bestemte lovændring i boafgiftsloven var bl.a., at gaveafgiften - også ved generationsskifter - bliver tilbagerullet til 15 % med virkning fra 1. januar 2020.

Som beskrevet i indledningen af denne opgave, var regeringens hensigt med lovændringen at skabe en mere ensartet beskatning på tværs af overdragelsesformer, hvilket vil skabe en mere hensigtsmæssig investerings- og erhvervsstruktur. En ensartet beskatning ville jf. regeringen ligeledes sikre, at skattesystemet i mindst mulig grad påvirker valget ift. om en virksomhed skal overdrages til eksterne købere eller generationsskiftes inden for familien.⁷⁰

I forhandlingerne omkring lovforslaget, er det pointeret, at det fra Socialdemokratiets side er vigtigt, at de danske virksomheder har nogle gode rammevilkår, således at de kan skabe arbejdspladser og den vækst og udvikling i Danmark, og at der således er et incitament for mennesker til at være iværksættere og tage initiativ.⁷¹

Helt konkret lyder ordlyden af tilbagerulningen af gaveafgiften til 15 %, at § 23 A, stk. 1, pkt. 1 i boafgiftsloven ændres fra ”Gaveafgiften betales” til ”For gaver ydet i 2016, 2017, 2018 eller 2019 betales gaveafgiften”.

---

⁶⁹ <https://www.ft.dk/samling/20161/lovforslag/1183/index.htm>

⁷⁰ https://www.ft.dk/ripdf/samling/20191/lovforslag/176/20191_176_som_fremsat.pdf

⁷¹ <https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/L76/BEH1-35/forhandling.htm>

Således lyder BAL § 23 A, stk. 1, pkt. 1 nu: *For gaver ydet i 2016, 2017, 2018 eller 2019 betales gaveafgiften med den i stk. 4 anførte sats af værdien af aktier og virksomheder, der opfylder betingelserne for at kunne overdrages med succession jf. ABL § 34, stk. 1, 5 og 6 eller KSL § 33 C, stk. 1.*

Derudover ændres § 23 A, stk. 4, således den nu lyder: *Gaveafgiften efter stk. 1 udgør 13 pct. for gaver ydet i 2016 eller 2017, 7 pct. for gaver ydet i 2018 og 6 pct. for gaver ydet i 2019.*⁷²

Det betyder altså, at der ikke ændres ved den i forvejen besluttede afgiftsnedsættelse i årene 2016-2019, men at der fra 2020 igen er en gaveafgift på 15 % på overdragelser af virksomheder med succession.

Et simpelt eksempel på en overdragelse af en virksomhed, som finansieres ved 100 % gave er illustreret i nedenstående. Eksemplet har til hensigt at vise den mulige likviditetsforskel, som der er ift. om overdragelsen er sket i 2019 eller 2020.

Overdragelse	År 2019	År 2020
Gaveafgiftsgrundlag	5.000.000	5.000.000
Gaveafgiftsprocent	6%	15%
Bundgrænse	65.700	67.100
Gaveafgift	296.058	739.935

⁷³

Tilbagerulningen af den tidligere nedsatte gaveafgift betyder i ovenstående en stigning i gaveafgiften på 9 procentpoint, hvis overdragelsen sker i 2020 i stedet for i 2019. Som eksemplet viser, vil et generationsskifte i dens nuværende form sandsynligvis stille et noget større likviditetsbehov, når der overdrages med en gave. For netop at løse denne problemstilling omkring et øget likviditetsbehov, er der indsat en ny henstandsordning i BAL, hvilket beskrives i nedenstående.

⁷² https://www.ft.dk/ripdf/samling/20191/lovforslag/176/20191_176_som_vedtaget.pdf

⁷³ Fiktiv tabel

Ændring i boafgiftsloven – ny henstandsordning

Ved vedtagelsen af lov nr. 1589 blev den eksisterende mulighed - hvor der var mulighed for henstand af betaling af gaveafgiften i 15 år, hvis gaveafgiften var vedrørende fast ejendom - forbedret. Der tilføjes således i BAL § 36, stk. 1, at hvis en gavemodtager har modtaget aktier eller en erhvervsvirksomhed, der opfylder betingelserne i ABL § 34, stk. 1, nr. 2 og 3 eller KSL § 33 C, stk. 1, kan gaveafgiften vælges at afdrages over en periode på 30 år med lige store årlige afdrag regnet fra det tidspunkt, hvor afgiften forfaldt til betaling.

Det fremgår yderligere af tilføjjelsen, at henstandsbeløbet skal forrentes med en rentesats svarende til standardrenten i SL § 11 B, stk.2 (renten udgør 2,3 % i 2021⁷⁴), samt at renten forfalder til betaling samtidig med det årlige afdrag.

Det fremgår ligeledes, at det nu er et krav, at gavemodtager afregner gaveafgiften. Valget af henstandsordningen vil skulle meddeles Told- og Skatteforvaltningen samtidig med indsendelse af gaveanmeldelsen jf. § BAL 26.⁷⁵

Der var tidligere krav om sikkerhedsstillelse, når henstandsordningen blev anvendt. Dette er ikke længere et krav, så længe der ikke er tale om en gavemodtager, som har hjemsted i et land, der ikke er omfattet af overenskomst af 7. december 1989 mellem de nordiske lande om bistand i skattesager, EU's inddrivelsesdirektiv eller som ikke yder bistand til inddrivelse efter OECD og Europarådets konvention om administrativ bistand i skattesager.⁷⁶

Praktisk betydning af ændringerne i boafgiftsloven

Tilbagerulningen af den nedsættende gaveafgift betyder først og fremmest, at gaveafgiften forhøjes med 9 procentpoint. Som udgangspunkt vil det altså medføre en betydelig likviditetsmæssig forskel ift. tidligere, når der nu skal afregnes 15 % i gaveafgift. I overdragelser hvor en del af overdragelsen er finansieret via hel eller delvis gave, og hvor den overdragne virksomhed har store bundne midler, vil det kræve tre gange så meget likviditet med den nuværende lov om 15 % i gaveafgift ift., hvis den tidligere lempelige gaveafgift ikke var blevet tilbagerullet. Dette vil i praksis - ved eksempelvis familieoverdragelser indenfor landbrugssektoren - betyde, at

⁷⁴ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=2298227>

⁷⁵ https://www.ft.dk/ripdf/samling/20191/lovforslag/176/20191_176_som_vedtaget.pdf

⁷⁶ https://www.ft.dk/ripdf/samling/20191/lovforslag/176/20191_176_som_vedtaget.pdf

både den overdragende part eller modtagende part vil kunne have svært ved at betale gaveafgiften.

For den overdragende part gælder det, at fordi en stor del af kapitalen er bundet i virksomheden i form af gældsforpligtelser, vil det kræve ekstraordinær udlodning (hvis selskab) og ekstraordinær stor hævning (hvis personlig virksomhed) for at kunne betale gaveafgiften. Den likviditet som anvendes til at betale gaveafgiften, vil derfor ikke kunne reinvesteres i virksomheden, og dermed vil virksomheden muligvis gå glip af fremtidig vækst.

Gavemodtageren vil derimod indirekte komme til at betale for gaveafgiften, forstået på den måde, at hele overdragelsen ikke kan ske ved gave, idet den overdragende part skal bruge likviditet til at betale afgiften.

Ved at anvende henstandsordningen er der umiddelbart to ting, som man skal være særlige opmærksomme på:

- 1) Det er et krav, at det nu er modtageren, som afregner gaveafgiften.
- 2) Henstandssaldoen bliver forrentet med en årlig procentsats.

I en normal gaveoverdragelse, vil det være valgfrit, hvorvidt det er gavemodtager eller gavegiver, som afregner gaveafgiften. I de tilfælde hvor det er gavegiver, som afregner gaveafgiften, vil der ikke beregnes et yderligere gaveafgiftsbeløb.

Det vil typisk være gavegiver, som vil anbefales at betale gaveafgiften, da gaveafgiften som nævnt ikke skal tillægges gaveafgiftsgrundlaget.⁷⁷

Dette kan illustreres i nedenstående eksempel, hvor der ved overdragelse af kontanter fra forældre til barn ønskes overdraget 5.000.000 kr.:

---

⁷⁷ Nørgaard, Antonina m.fl., Generationsskifter i et skattemæssigt perspektiv – seneste ændringer på området (undervisningsmateriale)

Overdragelse	Gavegiver betaler afgiften	Gavemodtager betaler afgiften
Gaveafgiftsgrundlag	4.347.826	5.000.000
Gaveafgiftsprocent	15%	15%
Gaveafgift	652.174	750.000
Udbetaling til gavemodtager	4.347.826	4.250.000

78

Ovenstående beregning viser altså, at ved en ønsket overdraget kontantbeholdning på 5.000.000 kr., vil der være forholdsvis stor forskel på gaveafgiftsbeløbet alt afhængig af, om det er gavegiver eller gavemodtager, som afregner gaveafgiften. I eksemplet er der en afgiftsbesparelse på 97.826 kr., hvis det er gavegiver, som betaler gaveafgiften. Besparelsen vil i stedet komme direkte ned i lommen på gavemodtager.

Ved overdragelse af virksomhed i form af enten aktiver eller aktier vil der dog typisk være andre finansieringsmæssige overvejelser, da pengene typisk vil være bundet i selskabet, og derfor først vil skulle udloddes op til gavegiver, for at gavegiver har likviditet til at betale gaveafgiften.

Ovenstående eksempel viser dermed ikke entydigt, at det altid skal være gavegiver, som betaler gaveafgiften. Eksemplet viser blot, at det likviditetsmæssigt er den bedste løsning at lade gavegiver betale afgiften, da der således ikke skal betales afgift af gaveafgiftsbetalingen.

Som følge af lovændringen til boafgiftsloven i form af lov nr. 1589, er det et krav for at anvende henstandsordningen, at gavemodtageren afregner gaveafgiften, og dette vil altså jf. ovenstående kunne betyde en forhøjet gaveafgift ift., hvis var gaveoverdrager, som betalte gaveafgiften.

Det andet punkt, som man skal være opmærksomme på ved den nye henstandsordning, er bestemmelsen om, at der årligt sker en forrentning til standardrenten efter SSL § 11 B, stk. 2. Standardrenten udgør i 2021 2,3 %. Renten beregnes på baggrund af den akkumulerede saldo, så hvis der efter eksemplet ovenfor skal betales en gaveafgift på 750.000 kr., og der ønskes en afdragsperiode på de maksimale 30 år, vil der årligt skulle afdrages 25.000 kr. plus renter.

---

⁷⁸ Fiktiv tabel

Nedenstående tabeller viser den samlede renteomkostning for perioden. Da renten i de kommende år ikke kendes, tages der udgangspunkt i rentesatsen for 2021 på 2,3 %.

Som fremgår i tabellerne er der samlet renteomkostninger på 250.125 kr. i de 30 år, som vil skulle betales ”ekstra” for at få mulighed for henstandssaldoen. Renten vil skulle betales årligt sammen med afdraget. Renten skal betales af den fysiske person (gavemodtager), så i tilfælde, hvor der sker generationsskifte med overdragelse af aktier, vil der i de tilfælde, hvor den fysiske person ikke har likviditet i privatøkonomien til at betale renten, skulle udloddes udbytte fra selskabet.

År	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Henstandssaldo primo	750.000	725.000	700.000	675.000	650.000	625.000	600.000	575.000	550.000	525.000
Årets afdrag	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Henstandssaldo ultimo	725.000	700.000	675.000	650.000	625.000	600.000	575.000	550.000	525.000	500.000
Renter (2,3 % efter 2021-niveau)	16.675	16.100	15.525	14.950	14.375	13.800	13.225	12.650	12.075	11.500

År	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Henstandssaldo primo	500.000	475.000	450.000	425.000	400.000	375.000	350.000	325.000	300.000	275.000
Årets afdrag	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Henstandssaldo ultimo	475.000	450.000	425.000	400.000	375.000	350.000	325.000	300.000	275.000	250.000
Renter (2,3 % efter 2021-niveau)	10.925	10.350	9.775	9.200	8.625	8.050	7.475	6.900	6.325	5.750

År	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050
Henstandssaldo primo	250.000	225.000	200.000	175.000	150.000	125.000	100.000	75.000	50.000	25.000
Årets afdrag	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Henstandssaldo ultimo	225.000	200.000	175.000	150.000	125.000	100.000	75.000	50.000	25.000	0
Renter (2,3 % efter 2021-niveau)	5.175	4.600	4.025	3.450	2.875	2.300	1.725	1.150	575	0

79

Det skal dog nævnes, at renten af henstandssaldoen er fradragsberettiget for gavemodtageren som fysisk person efter LL § 17 A, stk. 1.

Slutteligt skal det nævnes, at der til henstandsordningen er kommet en ny bestemmelse i form af BAL § 36, stk. 4, hvori der står beskrevet, at hvis gavemodtageren inden udløbet af afdragsperioden direkte eller indirekte foretager en hel eller delvis overdragelse af aktier eller virksomhed, for hvilke der er valgt afdragsvis betaling af gaveafgiften, forfalder de resterende afgifter,

---

⁷⁹ Fiktiv tabel

som vedrører de overdragne aktiver til betaling senest 4 uger efter afhændelsen med sidste rettidige betalingsdag 14 dage senere.

Skattefrie virksomhedsomdannelse og skattefrie omstruktureringer vil dog ikke medføre ophevelse af afdragsordningen, hvis der ikke sker vedlæggelse med andet end aktier i det modtagende selskab.⁸⁰

---

⁸⁰ https://www.ft.dk/ripdf/samling/20191/lovforslag/176/20191_176_som_vedtaget.pdf

Konklusion

Den teoretiske gennemgang af generationsskifteprocessen har undersøgt, hvorvidt lovændringen i BAL ved lov nr. 1589 27/12/2019 vil påvirke et generationsskifte foretaget med succession.

Den teoretiske gennemgang har først og fremmest klargjort, at der særligt ved værdiansættelsen af enten aktiverne eller aktierne er forskellige muligheder at gøre dette på. Udgangspunktet er dog, at TSS-cirkulærene anvendes. For værdiansættelse af aktier og anparter vil TSS 2000-9 som udgangspunkt skulle anvendes. For værdiansættelse af aktiver vil cirkulære 185/1982 som udgangspunkt skulle anvendes, mens værdiansættelse af goodwill som udgangspunkt vil finde anvendelse i TSS 2000-10. For værdiansættelse af ejendomme i handel mellem interesseforbundne parter, skal værdiansættelsen som udgangspunkt beregnes efter cirkulære 185/1982, mens værdiansættelse af ejendomme mellem uafhængige parter som udgangspunkt beregnes efter TSS 2000-5 (juridisk vejledning).

Ny praksis inden for værdiansættelse af ejendomme, viser, at Højesteret stadfæster, at der mellem interesseforbundne parter kan overdrages en ejendom til ejendommens offentlige ejendomsværdi +/- 15 %, hvis der ikke forelægger særlige omstændigheder.

Netop værdiansættelse er den økonomiske mest væsentlige del i det at foretage et generationsskifte, når det sker indenfor familiekredsen. Værdiansættelsen bestemmer således, hvor stor en del der skal finansieres af erhververen. Hvis generationsskiftet med succession foretages via hel eller delvis gave, er erhververen berettiget til at beregne en passivpost efter KSL § 33 D svarende til den latente skattebyrde, som der medfølger overdragelsen. I værdiansættelse af aktiverne/aktierne er det ligeledes muligt at tage højde for den latente skat efter KSL § 33 C/ABL § 34.

Det er via praksis konkluderet, at det ikke er muligt at få reduktion for den udskudte skat efter begge bestemmelser, men at der er valgfrihed for den skattepligtige ift., hvor nedslaget skal placeres. Erhververen er således berettiget til at vælge den højst mulige værdi efter enten KSL § 33 C/ABL § 34 eller KSL § 33 D.

Selve finansieringen af generationsskiftet kan ske ved enten lån (gældsbreve), kontant afregning eller gave. Netop finansieringen er den proces, som må konkluderes at være ændret efter

implementeringen af lovændringen i BAL, da det nu i højere grad, vil være fordelagtigt at give en mindre gave end tidligere grundet den højere gaveafgift.

Ift. spørgsmålet om *'hvilke likviditetsmæssige forskelle vil efter lovændringen i BAL ved lov nr. 1589 af 27/12/2019 fremkomme ved udførelsen af et generationsskifte med successionsreglerne, når der er tale om en overdragelse af en personlig drevet virksomhed eller et selskab'* gælder det, at gaveafgiften er steget med 9 procentpoint, således den nu udgør 15 % for personkredsen, som er oplyst i BAL § 22.

Ved finansiering via gave medvirker lovændringen, at der kræves væsentlig mere likviditet, hvad enten der er tale om en overdragelse efter KSL § 33 C af en erhvervmæssig virksomhed eller der er tale om en overdragelse af aktier efter ABL § 34.

I lovændringen er der dog samtidig tilføjet en ny henstandsordning, som gør det muligt at afregne gaveafgiften i en periode på op til 30 år. For at kunne benytte sig af denne henstandsmulighed, er det dog et krav, at der afdrages med lige store afdrag i alle årene. Henstandsbeløbet forrentes samtidig med en årlig rentesats fastsat efter SSL § 11 B, stk. 2.

Derudover er det et krav for brug af henstandsordningen, at gaveafgiften betales af gavemodtageren.

Kravet med at gaveafgiften skal betales af gavemodtageren bevirker, at der opstår et større likviditetskrav end hvis det er gavegiver, som afregner gaveafgiften. Årsagen hertil er, at i de tilfælde hvor gaveafgiften betales af gavegiver, bliver der ikke beregnet et yderligere gaveafgiftsbeløb, og gaveafgiftsgrundlaget bliver derfor samlet set mindre.

Der er derfor ingen tvivl om, at de nye lovændringer i BAL medfører et større likviditetskrav. Henstandsordningen, der er indsat som en mulighed til at hjælpe på dette, kan dels grundet en årlig rentetilskrivning samt det forhold, at gavegiver skal afregne gaveafgiften i nogle tilfælde ikke kompensere for stigningen i gaveafgiften. Det vil således i nogle overdragelser kræve for meget likviditet for både overdrager og modtager til at gaveafgiften kan betales. Netop det stigende likviditetskrav vil sandsynligvis medføre, at generationsskifte enten udskydes, eller at finansieringen af generationsskiftet sker via gældsbreve og kun en delvis gave.

Perspektivering

Hovedopgaven har afgrænset sig til generationsskifter med succession. I den afgrænsning ligger også, at A/B-modellen ikke er blevet behandlet. A/B-modellen kan kun benyttes, når det er aktier, som overdrages.

A/B-modellen er en forholdsvis ny model ift. de øvrige generationsskiftmodeller, og blev første gang endelig accepteret som en generationsskiftemodel af det daværende Ligningsråd ved et bindende svar i 2003 i SKM2003.66.LR.

I det bindende svar er det bekræftet, at der i 2003 var tale om en ny generationsskiftemodel. I SKM.2003.66.LR forklares det, hovedformålet med modellen er at overføre en aktiepost fra et selskabs direktør og denne to medaktionærer til direktørens søn. Grundet manglende kapital hos sønnen, kunne han ikke umiddelbart betale prisen på aktierne ifm. med en overdragelse. Derfor blev en – på det tidspunkt – ny model foreslået som løsningsforslag, hvor princippet med modellen er at udskyde den nye aktionærs (sønnen) fulde betaling for aktieposten. Den fremsatte model indeholder her tre led:

- Selskabets tilbagekøber egne aktier fra de udtrædende aktionærer
- Oprettelsen af en ny aktieklasse, hvor de blivende aktionærer blev tillagt en forlods udbytteret
- Den indtrædende aktionærs tegner nye aktier

De tre punkter er - bortset fra det første punkt, som ikke altid er gældende - det som forstås ved en A/B-model i dag.⁸¹

Kort sagt skal der ved anvendelse af A/B-modellen ske opdeling af selskabskapitalen i A- og B-aktier, hvor A-aktierne tildeles en forlods udbytteret. Forlods udbytteretten skal svare til B-aktiernes reelle værdi, men skal tage højde for eventuelle fremtidig gevinstmuligheder.

B-aktierne bliver tegnet af den nye erhverver, mens A-aktierne forbliver hos overdrageren. Efter at forlods udbyttet er fuldt udloddet, ophæves A-aktionærens forlods udbytteret, og derefter kan B-aktionærens modtage udbytte fra selskabet på lige fod som A-aktionæren.⁸²

---

⁸¹ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=162220>

⁸² Pedersen, Kim, Generationsskifte og strukturering – en håndbog for ejerledere (s. 162-163)

Ved overdragelse skal der som udgangspunkt minimum beholdes en ejerandel hos overdrageren på 10 %, da overdrageren så vil kunne modtage skattefrit udbytte, da der er tale om datterselskabsaktier.

Værdiansættelsen ved anvendelse af A/B-modellen kan være en tung proces at komme igennem, og er en af ulemperne ved modellen. Værdiansættelsen af aktierne skal først og fremmest være til handelsværdi. Handelsværdien skal findes ved en af de tidligere beskrevne værdiansættelsesmodeller, som giver det mest retvisende billede af handelsværdien.

For værdiansættelse af B-aktierne blev der for nyligt fremsat ny praksis ved et styresignal Skat-testyrelsen udsendt d. 27. august 2020, hvori det beskrives, at der ved værdiansættelse af aktierne skal tages hensyn til gevinstmuligheden som foreligger for modtageren af B-aktierne.

Det fremgår af styresignalet, at værdiansættelsen af denne gevinstmulighed kan fastsættes ved hjælp af optionsteori, hvor man ved brug af eksempelvis Black-Scholes modellen eller binomialmodellen vil kunne beregne værdien.⁸³

Styresignalet er indarbejdet i den juridiske vejledning, hvoraf det fremgår, at reglen er gældende for de overdragelser, som foretages efter d. 28. februar 2021.⁸⁴

A/B-modellen skal altså i høj grad anses som et alternativ til de klassiske successionsmuligheder, der er ved et generationsskifte, hvor der ikke ønskes et stort likviditetsbehov. Kravet for at anvende A/B-modellen er dog, at der skal være tale om overdragelse til en juridisk person i form af aktieselskaber eller anpartsselskaber.

I modsætning til succession er der ikke nogen bestemt personkreds, som har adgang til A/B-modellen. Modellen kan således både bruges af uafhængige og ikke-uafhængige parter.

Fordelen ved A/B-modellen er, at finansieringen sker via selskabets egne midler, da overdrageren får forlods udbyttet på det beløb, som svarer til selskabets værdi eller en andel heraf.

---

⁸³ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=2297196>

⁸⁴ <https://skat.dk/skat.aspx?oid=2298747>

Ved et generationsskifte vil A/B-modellen derfor altid skulle overvejes, idet den ikke stiller store likviditetskrav til selskabet, som overdrages samt den giver skattemæssige fordele hos overdrager. Som tidligere nævnt er der dog også nogle krav – bl.a. at der skal være tale om kapitalselskaber, mens der også stilles krav til værdiansættelsen af forlods udbytteretten, hvortil den nye praksis endnu ikke har givet mulighed for at vurdere påvirkningerne af modellen fremadrettet.

Hovedformålet med A/B-modellen kan dog i grove træk sammenlignes med skattemæssig succession: nemlig at der ikke sker afståelsesbeskatning hos overdrageren.

Litteraturliste

Bøger

Olesen, Birgitte Sølvkjær, Generationsskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag, 6. udgave, Djøf Forlag, 2020 (Bog)

Pedersen, Kim, Generationsskifte og omstrukturering – en håndbog for ejerledere, Karnov Group, 2017 (Bog)

Michelsen, Aage, m.fl., Lærebog om indkomstskat, 18. udgave, Djøf Forlag, 2019 (Bog)

Bille, Karlskov Jane, m.fl., Omstrukturering – skatteregler i praksis, 3. udgave, Karnov Group 2019 (Bog)

Den juridiske vejledning

- C.C.6.2 – Opgørelse af afståelsessummer
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948113&chk=217272>
- C.C.6.4.1.2 – Værdiansættelse af goodwill
<https://skat.dk/skat.aspx?oID=1948119&chk=217272>
- Vejledning til virksomheder ved Transfer Pricing værdiansættelse
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1813194&chk=216301>
- 3.4 – Anvendte værdiansættelsesmodeller i praksis
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1813206>
- C.C.1.1.1 – Begrebet selvstændig erhvervsvirksomhed
<https://skat.dk/skat.aspx?oID=2048527&chk=217272>
- C.C.6.7.2 – Succession efter KSL § 33 C
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948129&chk=217272>
- C.B.2.13.1 – Familieoverdragelse med succession
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1946385&chk=217272>
- C.A.6.1.7 – Rentefri eller lavt forrentede lån
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1947482&chk=217272>
- C.B.2.1.4.8.1 – Værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modellen
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=2298747>

Cirkulærer

Cirkulære nr. 185/1982 - <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/1982/185>

TSS-Cirkulære 2000-5 / C.B.3.5.4.3 i den juridiske vejledning -

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=156616>

TSS-Cirkulære 2000-9 - <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2000/45>

TSS-Cirkulære 2000-10 - <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2000/44>

Domme, Bindende svar og Styresignaler fra Skattestyrelsen

- SKM2001.28.LSR – Gaveafgift – succession og beregning af passivpost
<https://skat.dk/SKAT.aspx?oID=106761>
- SKM2008.876.LSR – Succession ved virksomhedsoverdragelse
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1789107>
- SKM2011.406.SKAT – Værdiansættelse ved overdragelser med succession
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948156&lang=da>
- SKM2003.474.LR – Tilpasning goodwill-beregning efter TSS-cirkulære 2000-10
<https://skat.dk/skat.aspx?oID=170359&chk=217272>
- SKM2012.479.LSR – Overdragelse af anparter med skattemæssig succession
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=2065938&lang=da>
- 22/2020 Højesteret – 15 %-reglen ved handel med ejendomme
[https://domstol.fe1.tangora.com/Domsoversigt-\(H%C3%B8jesteret-ten\).31478.aspx?recordid31478=2110](https://domstol.fe1.tangora.com/Domsoversigt-(H%C3%B8jesteret-ten).31478.aspx?recordid31478=2110)
- SKM2016.296.SR – Betingelser for overtagelse af konto for opsparret overskud
<https://skat.dk/skat.aspx?oId=2232342&chk=217272>
- SKM2007.106.SR – Aktier – generationsskifte – pengetanksreglen
<https://skat.dk/skat.aspx?oID=1613923&chk=217272>
- SKM2014.672.SR – Succession i aktier, pengetanksreglen, aktivkriteriet
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=2166063>
- SKM2003.458.LR – Succession i aktier, pengetanksreglen, forudbetalinger
<https://skat.dk/SKAT.aspx?oid=169997>
- SKM2020.508.SKTST – Standardrenten for 2021

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=2298227>

- SKM2003.66.LR – Generationsskiftemodel – oprettelse af A/B-modellen
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=162220>
- SKM2020.348.SKTST – Praksisændring i A/B-modellen vedr. medtagelse af gevinstmulighed i værdiansættelsen
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=2297196>

Lovforslag/lovændringer

- Lovforslag til ændring af boafgiftsloven 2016
<https://www.ft.dk/samling/20161/lovforslag/1183/index.htm>
- Finanslov for 2016
<https://fm.dk/media/14076/38f116a.pdf>
- Lovforslag til ændring af bl.a. KSL § 33 C, stk. 5, 4. og 5. pkt.
https://www.ft.dk/ripdf/samling/20201/lovforslag/1133/20201_1133_som_fremsat.pdf
- Lovforslag til ændring af boafgiftsloven 2019
https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/176/20191_176_som_fremsat.htm
- Lov om ændring af boafgiftsloven 2019
https://www.ft.dk/ripdf/samling/20191/lovforslag/176/20191_176_som_vedtaget.pdf

Artikler

Nørgaard, Antonina, m.fl., Generationsskifter i et skattemæssigt perspektiv – seneste ændringer på området, EY Tax, 2020

Internetkilder

Nye vurderinger, <https://www.vurdst.dk/ejendomsvurderinger/de-nye-ejendomsvurderinger/>, 2021 (27-05-2021)

Generationsskiftemodeller, <https://www.skm.dk/aktuelt/publikationer/rapporter/generations-skiftet-i-erhvervslivet-betaenkning-nr-1374-august-1999/kapitel-9-generations-skiftemodeller/>, 1999 (26-05-2021)

Succession, <https://www.skm.dk/aktuelt/publikationer/rapporter/generationsskiftet-i-erhvervslivet-betaenkning-nr-1374-august-1999/kapitel-10-succession/>, 1999 (26-05-2021)

Nye regler om værdiansættelse af fast ejendom ved generationsskifte, <https://finans.dk/privatøkonomi/ECE12137189/spoerg-om-penge-nye-regler-om-vaerdiansaettelse-af-fast-ejendom-ved-generationsskifte/?ctxref=ext>, 2020 (27-05-2021)

Bilag 1 – formel til kapitaliseringsfaktor

1) Ved beregningen er anvendt følgende formel, hvor:

n = levetid,

t = tidspunkt (år) og

r = renten.

$$\sum_{t=1}^n \frac{\left(1 - \frac{t-1}{n}\right) + \left(\frac{n-t}{n}\right)}{2} * (1+r)^{-t}$$

Bilag 2 – eliminering ved datterselskabsaktier

Indtægtskriteriet			
Indtægtsart - i 1.000 kr.	2018	2019	2020
Ikke finansielle indt. A A/S	0	0	0
Ikke finansielle indt. DS	256.525	282.122	256.444
<i>Ikke finansielle indt. I alt</i>	<i>256.525</i>	<i>282.122</i>	<i>256.444</i>
Finansielle indt. A A/S	78.545	84.522	86.544
Finansielle indt. DS	122	154	120
<i>Finansielle indt. I alt</i>	<i>78.667</i>	<i>84.676</i>	<i>86.664</i>
Passiv kapitalanbringelse - procentmæssig andel	23%	23%	25%
Gennemsnitlig procentmæssig andel af passiv kapitalanbringelse			24%

Aktivkriteriet			
Aktiver - i 1.000 kr.	2018	2019	2020
Udskudt skatteaktiv	36.524	32.155	0
Ikke finansielle aktiver DS	214.222	201.247	195.224
<i>Ikke finansielle aktiver i alt</i>	<i>250.746</i>	<i>233.402</i>	<i>195.224</i>
Likvider	2.555	4.855	5.111
Finansielle aktiver i DS	154.244	125.444	153.547
Finansielle aktiver i alt	<i>156.799</i>	<i>130.299</i>	<i>158.658</i>
Passiv kapitalanbringelse - procentmæssig andel	38%	36%	45%
Gennemsnitlig procentmæssig andel af passiv kapitalanbringelse			40%